ОВЕТ ЭХЭНЭРНҮҮДТЭ ЛДАР СОЛО!

ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гарана

УРЯАД ҮНЭН

й Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

(9118) | 1963 оной мартын 8, пятница | Сэн 2 мүнгэн

нэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—Мартын 8-тай дашарамдуулан Совет эхэнэрнүүдтэ КПСС-эй Централька Комитедэй хандаһан

ХАНДАЛГА

эхэнэрнүүд!
алдарта басагад!
, ханинар, эгэшэ

уласхоорондын
8-тай, сүлөөгэй,
найрамдалай, ара-
саанай болон зол
бүхы дэлхэйн ажал-
нэгэдэлтэйгээр,
тэмсэдэг үдэртэй
Советскэ Союзай
Центральна Ко-
үнэн зүрхэнһөө
үнаар мэндэшэлнэ.
бүгэдэ арадай
тахаа гээшэ манай
болонхой. Үйлэдбэ-
ическэ дэбжэлтын
н оршон байдал-
та үдэрые совет
байна. Коммунис
уехэ программые
байһан городууд
эрэшүүл болон
ай илалтанууд
дэсэлнүүд агуу-
най бүхы нюта-
ПСС-эй XXII съез-
үдые совет арад
й, ами наһанай-
тоолоһон бай-

бүхэнэй ажалаар
дэнэ: коммуниз-
ическэ үндэһэ
, коммунис об-
тоттоно, шэнэ
нэ.

уулалтын хэрэгтэ
а ехэ туһа нэ-
ние хүтэлбэрил-
литическэ ажа-
хитэйгээр ха-
ажахыда, наука,
рөл болон урга-
хүмүүжүүлгын
алтайгаар ажал-
аша туһада
эршэ хүсэеэ зо-
т эхэнэр али бү-
рно, соёл сурта-
лойнгоо талаар

нуудта эрэшүүл
тэгшэ бэшэ эр-
арадаггүй. Агуу-
иалис революци
дарлаха социаль-
ие зайсуулаад,
а, оюун бэлигээ
йнаар ажаһууха
боломжо тэдэн-
рнүүдэй асуудал
жэшээе бүхы

өө ушар ёһо мэ-
н эхэнэрнүүдые
мүүжүүлээ.
Эхэ ороной туй-
а, манай ороной
хүгжэлтэдэ эхэ-
то ажал эли то-
эдүүд, иимэ тоо-
т: хүдэлмэришэд
ай 48 процентнь
жалшадай хахад-
эрнүүд. Бүгэдэ
ехэ туһа нэмэри
дэ совет эхэнэр-
оогорхоно, ехэ
аа мэдэнэ.
уһада, коммуниз-
а гээшэ баясха-
аша үндэһэн,
одолые хүгжөө-
но. Арадай ажа-
-шахуу эхэнэр-
хай дунда эр-
хүдэлнэ. Вра-
, багшанарай
эхэнэрнүүд юм.
профессорнууд,
нууд гү, али
31 мянга гаран

хүтэлбэрилгэ-
адалсадаг бай-
Ленин һа-
-һэн. Мүнөө

гүрэнэй засагай бүхы органуудта—сельскэ Соведһөө эхилээд, СССР-эй Верховно Совет хүрэтэр совет эхэнэрнүүдые бидэнэр харанабди. СССР-эй Верховно Соведэй депутадаар 390 эхэнэр һунгагданхай. Энэ хадаа бүхы капиталис оронуудай парламентнуудта һунгагдаһан эхэнэрнүүдэй ниитэ тооһоо нилээд олон байна. Хэдэн зуу мянган эхэнэрнүүд ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ түлөөлэгдэһэн байха юм. Хэдэн миллион эхэнэрнүүд партийна, профсоюзна, кооперативна, комсомолой организацинуудта, олониитын һайн дуранай союзууд болон бүлгэмүүдтэ эдэбхитэйгээр хүдэлнэ.

Эдэ бүгэдэ хадаа коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулжа байһан үедэ эхэнэрнүүдэй дүүргэдэг үүргын ехэ шэлжэ байһые эли тодоор харуулна гээшэ!

Олониитын ажалда хабаадангүйгөөр ажаһууха һанал бодол совет эхэнэрэй ойн зүндэшье ородоггүй. Алдарта патриоткануудаа Эхэ ороминай хүндэлхэ ёһоороол хүндэлдэг. Миллион үлүүтэй эхэнэр орденууд болон медальнуудаар шагнагданхай, 76 эхэнэр Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй, 2.879 эхэнэр Социалис Ажалай Герой болонхой, тэдэнэй 24-ниинь «Хадуур, балта» гэһэн хоёрдохи алтан медальнуудаар шагнагдаһан байха юм.

Коммунис парти, Советскэ правительство эхэнэрнүүд тухай саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргадаг. Һүүлшын зургаан жэлэй турша соо манай хүн зоной гурбанай нэгэ хубинь шэнэ, таарамжатай зохид байрануудта ороо, гэр байраяа үргэдхэн һайжаруулаа. Эхэнүүдые болон нялха үхибүүдые хамгаалха зорилгоор манайда байгуулагдаһанай шэнээн тиимэ олон тоото эмхи зургаанууд дэлхэй дээрэ хаанашье байхагүй. Манай орон дотор 6 миллион бага үхибүүд хүүгэдэй саадууд болон яслинуудта байдаг. Интернат-һургуулинуудта, бүхэли үдэртөө байжа һурадаг һургуулинууд болон бүлэгүүдтэ мүнөө 2 миллион үлүүтэй үхибүүд хүмүүжүүлэгдэнэ. Олон үхибүүдтэй эхэнүүд орденууд болон медальнуудаар шагнагдадаг, гүрэнэй тэдхэмжэ абадаг. «Эхын алдар» гэһэн орденуудаар, «Эхын медаль» гэһэн медальнуудаар хэдэн миллион эхэнэрнүүд шагнагданхай; 73 мянган эхэнэрнүүдтэ «Эхэ-Герой» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоһон байха юм.

Коммунис общество амжалтатайгаар байгуулха зуураа, манай арад хүнэй улам ургажа байгаа материальна болон соёл культурын эрилтэнүүдые бүри хүсэдөөр хангаха талаар бүхы дэлхэй дээрэ жэшээ харуулна. Уг зорилгодоо — коммунизмда ойртохо тудамаа эхэнэрнүүдэй ажабайдал бүри һайжарха, оюун бодолынь улам түгэлдэрөөр дэлбэрхэ, абари заншалынь бүри һайхан, соггой солбонууд болохо.

Ажаһуудалдаа эхэнэрнүүдэй тэгшэ бэшэ байдалтай байлгые болюулжа, гэр доторой ажалда даруулхыень болюулха гэһэн зорилго КПСС-эй Программа дотор табигданхай. Кухни доторой эсэбэритэй нобшо ажалһаа эхэнэрнүүдые сүлөөлхэ шухала байһан тухай программна дүримүүд болон ленинскэ заабаринууд хадаа олон юумэ хэхыень партийна, олониитын организацинуудые, гүрэнэй органуудые уялгална. Манай эхэнүүдэй болон гэрэй эзэн эхэнэрнүүдэй ажалые бүри ехээр хүнгэдхэхын тулада оролдолго гаргаха гээшэ эдэ организацинууд болон органуудай уялга болоно. Столовонуудай, ажаһуудалай талаар хангаха предприятинуудай, хүүгэдэй саадууд болон яслинуудай тоо нилээд олон болгохо гэжэ долоон жэлэй түсэбөөр хараалагданхай. Тэдэниие бариха түсэб һаһа саг соонь дүүргүүлхэ хэрэгтэй. Һургуулинуудта, клубуудта, һургуулиин һаһа гүйсөөгүй үхибүүдэй эмхи зургаануудта туһалха олониитын хүдэлөө эмхидхэхэ, худалдаа наймаанай эмхинүүдэй, хубсаһа угаадаг газарнуудай, столовонуудай, элдэб мастерскойнуудай хүдэлмэриин хойноһоо хиналта тогтоохо шухала.

Ажаһуудалай талаар хангалгын бүхы һалбаринуудай хүдэлмэри һайнаар табилгада манай анхаралтай, шударгы табшагай эхэнэрнүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсаха гэжэ КПСС-эй ЦК найдана.

Хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ эхэнэрнүүдые дэбжүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа һулаpуулхагүйень партийна, профсоюзна организацинуудые, предприятинуудай, заводуудай, барилганuудай, эмхи зургаануудай, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые КПСС-эй Центральна Комитет уряална. Эхэнэрнүүд болон эрэшүүлэй тэгшэ эрхэтэй байһан ушар эмэгтэй хүдэлмэришэд болон колхознигуудай ажалай эрхэ байдал һайжаруулха тухай эсэшэ сусашагүй оролдолго гаргаха, тэдэнэртэ хүнгэншэг аад, түлөөһэ яһала ехэтэй хүдэлмэри олгохо шухала байһан ябадалһаа ажахын хүтэлбэрилэгшэд болон партийна организацинуудые сүлөөлхэгүй байна. Үйлэдбэриие үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулга, автомадаар зэбсэгжэлгэ, барилгада индустриальна арга хэрэглэлгэдэ, газар тарялан болон мал ажалда шэнэ машинануудые хэрэглэлгэ тус зорилго амжалтатайгаар бэелүүлхэ арга олгоно.

Коммунизм байтуулагшын абари заншалай гол ёһонууд манай ажабайдалда улам бүри бэхижэнэ. Зүгөөр зарим нэгэн газарнуудта хуушанай үлэгдэл үшөө бии байһаар, зарим эрэшүүл феодально-бүдүүлиг заншалаа табингүйгөөр эхэнэрнүүдтэ дээрэлхүүтээр доромжолон хандаха ябадал гаргадаг байна. Эхэнэрнүүдэй нэрэ хүндые доромжолхо, тэрэнэй эхэ байһан уялгаяа дүүргэлгые хүндэлхэгүй, һураха, ниитын ажал ябуулгада хабаадаха эрмэлзэлгыень хизаарлаха гэһэн ушар бүхэндэ партийна организацинууд, гүрэнэй органууд эбсэшэгүй байха ёһотой.

Эхэ-эхэнэрнүүдтэ Центральна Комитет иигэжэ хандана. Таанадай ургуулан хүмүүжүүлжэ байһан үхибүүд коммунис обществодо ажаһууха. Өөһэдынгөө хүбүүд, басагадые коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхэ, ушар ёһо һайн мэдэдэг, ажалда дуратай эрхэтэд, манай агуу ехэ социалис Эхэ ороной дүлэтэ патриодууд байхаар хүмүүжүүлэгты.

Коммунис байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада бидэндэ эб найрамдал хэрэгтэй. Империалистнуудай дай һүжэрөөжэ шадахагүйн тулада Советскэ правительство бүхы хүсэлэл оролдолго гаргана. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ совет эхэнэрнүүдэй ябажа байһые КПСС-эй Центральна Комитет угаа ехээр һаналаа ханангяар тэмдэглэнэ. Энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха, бүхы арадуудай хани барисаатай, харилсаа холбоотой байха талаар Советскэ правительствын бэелүүлдэг ленинскэ политикые тэдэнэр халуунаар дэмжэнэ.

Теэд маанадай бүхы хүсэлэл оролдолгоёо гаргабашье, буу зэбсэг хураяха тухай үгэеэ ойлголсолгодо империалис гүрэнүүд али болохоор һаад ушаруулаад, буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэжэл байһаар. Энэ хадаа һэрэмжэтэй байһыень, совет гүрэнэй өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлхын тулада бүхы юумэ хэхыень совет хүнүүдые уялгална. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ баатарлиг совет арад гитлеровскэ булимтарагшадые бута сохин усадхаа һэн. Эб найрамдалай дайсад энээн тухай һанажа байг лэ. Тиихэдэ өөһэдынгөө эрэ нүхэдтэй, аха дүүнэртэй хамта алдарта совет эхэнэрнүүд шэн зоригтойгоор дайлалдаһан байгаа. Эб найрамдалай хэрэг хамгаалха зуураа, совет эхэнэрнүүд өөһэдынгөө патриотическа уялгые дүүргэхээр мүнөөшье бэлэн байна.

Интернационализмын гол ёһонуудта үнэн сэхэ байдаг совет эхэнэрнүүд мүлжэлгэ болон дарлалтаһаа сүлөөрһэн шэнэ ажабайдал зохёожо, социализмын замаар дабшажа ябаһан хилын саанахи өөрынгөө эгэшэ дүүнэртэй талархажа байһанаа харуулна. Совет эхэнэрнүүд хадаа национальна бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө тэмсэжэ байһан Азиин, Африкын, Латиин Америкын арадуудай амжалта бүхэнөөр баясана, колониализмын үлэгдэлнүүдэй газарай нюуруу дээрэһээ эсэслэн хаман хаягдаха үдэр ойртоо гэжэ мэдэнэ. Бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ Амгалан байдал, Ажал, Эрхэ сүлөө, Адли тэгшэ эрхэ, Аха дүүгэй холбоон болон Зол жаргал ажалшадай хамтын хүсэлэл оролдолгоор хангагдаха гэжэ тэдэнэр мэдэнэ.

Манай Эхэ ороной ниислэл — Москвада 1963 оной июньдэ эхэнэрнүүдэй бүхэдэлхэйн конгресс үнгэргэхэ тухай Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федерациин шиидхэбэриие нэрэ хүндын хэрэг гэжэ совет эхэнэрнүүд тоолоно. Тус конгресс хадаа бүхы арадуудта эб найрамдалай, хани барисаанай, социальна дэбжэлтын һүлдэ тэмдэг боложо үгэнэ.

Манай хүндэтэ ханинар!

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэрөөр дашарамдуулан таанадые амаршалха зуураа, таанад коммунизм байгуулагшадай түрүүшын зэргэдэ саашадаашье ябахат, оролдосотойгоор хүдэлжэ, коммунис ёһоор ажаһуужа һурахат гэжэ этигэжэ байһанаа КПСС-эй Центральна Комитет элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр —Мартын 8 мандаха болтогой!

Бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүд мандаха болтогой!

Коммунис общество эсэшэ сусашагүйгөөр байгуулагша совет эхэнэрнүүдтэ алдар соло!

Совет арадай шалгагдамал вождь, хүн түрэлтэнэй зол жаргалай илан мандахын түлөө тэмсэлшэдые толгойлогшо Коммунис парти мандаха болтогой!

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй толотомо илалта

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаһан һунгалтын дүнгүүд тухай

РСФСР-эй зургаадахи зарлалай Верховно Соведэй һунгалта Россин Совет Федеративна Социалис Республикада 1963 оной мартын 3-най воскресенидэ болоо.

Угаа ехэ политическэ, ажалай дэбжэлтын, партиин XXII съездын болон КПСС-эй ЦК-гай ноябриин Пленумэй (1962 он) шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө, долоон жэлэй табадахи жэлэй даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэржэ байһан оршон байдалда һунгалтада бэлэдхэл хэгдэһэн байна. Һунгалтын үдэр бүгэдэ арадай һайндэр боложо, Советскэ Союзай Коммунис партиие тойрон Россин Федерациин арадуудай нягтаар жагсанги байһые харуулаа.

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуудые һунгаһан һунгалтада бүхы һунгагшадай 99,94 процентнь хабаадаа. Һунгуулиин бүхы округуудта һунгалтада хабаадаһан бүхы һунгагшадай 99,59 процентнь депутадуудта кандидадуудай түлөө дуугаа үгөө. РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуудай 33,4 процентнь эхэнэрнүүд; 32,8 процентнь партийнабэшэ хүнүүд; 47,3 процентнь үйлэдбэри дээрэ сэхэ хүдэлдэг хүдэлмэришэд болон колхознигууд болоно. Депутадуудай 84,2 процент РСФСР-эй Верховно Соведтэ анха түрүүнээ һунгагдаа.

Буряадай АССР-һээ РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан депутадууд:

БАРЬЯДАЕВ Константин Лаврентьевич, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ. Октябрьска округ.

БИРЮКОВ Николай Степанович, КПСС-эй Буряадай обкомой хоёрдохи секретарь. Забайкальска округ.

СИНЦОВА Таисия Егоровна, Улаан-Үдын вагонно депогой слесарь. Улаан-Үдын округ.

ХАХАЛОВ Александр Уладаевич, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ. Прибайкальска округ.

ЦЫРЕМПИЛОВА Гомбо-Цырен Гончиковна, Зэдын колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин «Коммунизм» колхозой хонишон. Хяагтын округ.

Термоядерна дайнай аюулһаа хүн түрэлтэниие зайсуулха

Совет олониитын түлөөлэгшэдэй, ниислэлэй эрдэмтэдэй суглаан

МОСКВА, мартын 6. (ТАСС). Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ хураяха, эб найрамдал хангаха асуудалнуудта зорюулагдажа, олониитын түлөөлэгшэдэй болон Москвагай эрдэмтэдэй ехэ суглаан үсэгэлдэр болоо.

Эб найрамдал аршалан хамгаалхые, дайнай аюул зайсуулхые, термоядерна һүртэ муухай аюулһаа хүн түрэлтэниие зайсуулхые совет хүнүүдэй эрмэлзэдэг тухай суглаанай түрүүлэгшэ академик М. Б. Митин, Науканuудай академиин гэшүүн-корреспондент А. М. Кузин, сэрэгэй наукануудай доктор Н. А. Таленский, академигүүд В. А. Энгельгардт, А. Н. Туполев болон бусад хэлэһэн байна.

Эб найрамдал хамгаалхаар совет арадай хүсэд шиидэнги байһые элирхэйлэн мэдүүлхэ зуураа совет олониитын түлөөлэгшэд хадаа 1963 оной хабарай кампанида эдэбхитэйгээр хабаадалсахаар өөһэдынгөө бэлэн байһые Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведтэ эльгээһэн хандалга соогоо мэдүүлээд, эб найрамдал хамгаалха зорилготой энэ кампаниие дэмжэхыень бүхы оронуудай олониитые, тэрэ тоодо гадаадын оронуудай эрдэмтэдые уряалаа.

й ЦК-һаа, СССР-эй истрнүүдэй Соведһөө

а Комитедэй
вно Соведэй
ажалшадай
гүйсэдкомой
гай Николай
сар соо хүн-

дөөр үбшэлөөд, 1963 оной мартын 6-да наһа бараһан тухай Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет гүнзэгы ехэ гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

СССР-эй Министрнүүдэй Совет

Уласхоорондын эхэнэрэй үдэр

Союзна болон автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ, мүн ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгалта һаяхан үнгэрбэ. Манай орондо болодог һунгалтанууд хадаа үнэхөөрөө бүгэдэниитын һайндэр болон гуримшанхай. Эгээл иимэ үедэ, олониитын ажалай эдэбхи үүсхэлэй бадаран дэлгэрһэн үедэ совет эхэнэрнүүд Мартын 8-ниие тэмдэглэжэ байна.

Урда жэлнүүдтэ болодог һунгалтануудтал адли совет демократиин түгэс илалта харуулһан мүнөөнэйшье һунгалтада олон зуугаад, мянгаад түрүү совет эхэнэрнүүд олониитын хүндэ хайрада хүртэжэ, депутадаар һунгагдаба. Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан бүхы депутадуудай 33,6 процентнь эхэнэр болоно. Эдэнэрэй дунда хонишод, һаалишад, тугалшад, врач, багшанар болон бусад мэргэжэлтэд-эхэнэрнүүд бии. Гүрэн түрын хүтэлбэридэ эхэнэр хүнэй олоороо хабаададаг баһа нэгэ баримта дурдая. Манай гүрэнэй дээдын засаг түрэдэ — СССР-эй Верховно Соведтэ 390 солото эхэнэрнүүд түлөөлэгдэнхэй. Совет эхэнэрэй бүрин түгэс эрхые үшөө дахин гэршэлһэн баримта энэ болоно.

Эдэ бүгэдэ хадаа эгээл олон хүнэй хабаададаг, олониитын зургаан болохо Соведүүдтэ эхэнэрэй, мүн бусад эдэбхитэдэй үүргын улам ехэ боложо байһые үшөө дахин гэршэлэн харуулна.

Манай ороной бүхы арад зоной хахадһаань олонхи хубинь болохо совет эхэнэрнүүд мүнөө коммунис байгуулалтын гол шухала һалбаринуудта ажаллажа байна. Хүдөө ажахын үйлэдбэридэ хүдэлдэг бүхы ажалшадай 54 процентнь, промышленностьда, барилгада, транспортда — 39, худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой, хангалгын эмхи зургаануудта — 61, арадай гэгээрэлдэ, эрдэм наукада, элүүрые сахилгада — 71 процентнь эхэнэрнүүд юм. Мүн манайшье республикын арадай ажахыда хүдэлдэг хүнүүдэй 46,3 процентнь эхэнэрнүүд болоно.

Бүхы совет арадтаяа хамта манай алдарта эхэнэрнүүд КПСС-эй ЦК-гай ноябриин Пленумэй табиһан асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө шармайн тэмсэнэ. Эдэнэрэй дунда манай Буряад ороной эхэнэрнүүдшье энэ дорюун алхамаар урагшаа дабшалсана. Жэшээнь, Кабанскын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд бүри мүнөө жэлдэ «75-16» гэһэн зорилго бэелүүлхээр шиидэнхэй. Мүнөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ депутадаар һунгагдаһан Нина Анохина түрүүтэй эхэнэр ажалшадай үүргэ энээндэ айхабтар ехэ байһаниинь мэдээтэй. Энэ жэлдэ тус совхозой абаха бүхы мяханай (тэрэнь 9400 центнер юм) хахадһаань ехэнхи хубинь шубуунай мяхан байха. Эндэхи ажахын нугаһа, тахяа үсхэбэрилгэдэ ехэнхидээ эхэнэрнүүд хүдэлжэ байдаг. Иигэжэ энэ совхозой бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй, тэдэнтэй хамта эхэнэрнүүдэй оролдосото ажалай ашаар хахалагдадаг газарай 100 гектар бүридэ 75 центнер, эдлүүриин бусад газарай 100 гектар бүхэндэ 16 центнер мяхан бүри мүнөө жэлдэ абтахань. Энэнь эдеэ хоолой зүйл элбэг дэлбэг болгохо хэрэгтэ ехэ туһа нэмэри болохонь дамжаггүй.

Иимэ дорюун алха[…] урагшаа

Буряад оронойнмай бэшэшье нютагуудаарше ямар олон Эдэнэрэй дунда хонин ажа[…] шэдитэй болоторoo мэргэжэһэ[…] Цырен Цыремпилова, Балда[…] жиева, Должон Тагарова, су[…] галшан Зинаида Литвинцева бусад олон бии байна.

Хүдөө ажахын үйлэдбэри[…] шухала һуури эзэлдэг эхэнэр[…] шэд хадаа коммунис байтуу[…] нэгэ шухала һалбарида — эд[…] лой зүйл элбэгжүүлхын түлөө[…] лэй манлайда ябанабди гэжэ ойлгоно. Эгээл иимэһээ эдэнэ[…] һэн, бүтээһэн ажалаараа һ[…] амаруулангүй улам үндэр өөдэ дабшанад. Буряад ороной[…] нэрнүүд бүхы ажалшадтаяа Усть-Лабинска үйлэдбэриин упр[…] лениин хүдэлмэрилэгшэдэй жэшээгээ[…] мяха, һү, нооһо, үндэгэ болон бус[…] зүйл улам ехээр абахын түлөө тэ[…] сэнэ. Түрүү ажахынууд үнгэрэгшэ жэлые һайн дүнгүүдтэйгээр дүүргээд түл түрэсэеэ гарза хоролтотүйгөөр абажа байнхай.

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр —мартын 8-ниие тэмдэглэжэ байхадаа, эхэнэрнүүд ажал хэрэгээ саашадань һайжаруулха тухай, мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэмөөр ажаллаха тухайдаа бодомжолхо ёһотой. Зарим ажахынууд, коллективүүдэй хүдэлмэри ехэ гээгдэлтэй байна. Жэшээнь, Яруунын, Анаагай (Хори), Бэшүүрэй болон бусад томо томо совхозууд ажахын үнгэрэгшэ жэлые муу дүнгүүдтэйгээр дүүргээ. Иимэ гээгдэлэй шалтагаан олон. Эдээнэй нэгэн — адуу мал олоороо гарзалаа. Энээнһээ боложо, эдэ ажахынууд ехэ гарзада ороһониинь ойлгосотой. Тиин энэ гол шухала һалбари—мал ажалда эхэнэрнүүдэй ажалша бэрхэ, хёрхо нюдэн хэрэгтэй байгаа. Эдэ ажахынуудай дирекци, партийна организацинууд эхэнэрэй соведүүдые һайнаар хүдэлгөөд, малша эхэнэрнүүдэй дунда зохихо хүдэлмэри ябуулһан һаань, лаб һайн үрэ дүнгүүдтэй байха һэн.

Манай орондо ямаршье ехэ хэрэгүүд совет эхэнэрнүүдэй хабаадалгагүйгөөр бүтээгдэхэгүй байна. Тиимэһээ эхэнэр ажалшадай эдэбхи үүсхэл улам бадаруулха, зохёон байгуулхы ажалда эдэнэрые олоор хабаадуулха, нэн түрүүн хаа хаанагүй эхэнэрэй соведүүдэй хүдэлмэри һайжаруулха шухала.

Мүнөө манай республика дотор 723 эхэнэрэй совет хүдэлнэ. Эдээндэ 6 мянга гаран эдэбхитэд хабаадуулагданхай. Олон эхэнэрнүүдэй соведүүд аша үрэ ехэтэй хүдэлмэри ябуулжа байдаг. Жэшээнь, Захааминай Үлэгшэн нютагай эхэнэрэй совет арад зоной дунда коммунис хүмүүжүүлгын ехэ хүдэлмэри дэлгэрүүлээ. Мүн бэшэшье нютагай, промышленна предприятинуудай эхэнэрэй соведүүд һонин хүдэлмэри ябуулна. Үйлэдбэридэ олон эхэнэрнүүдые хабаадуулха, коммунис соёлой дүлые улам бадаруулха гээшэ эдэнэрэй хүдэлмэриин гол удха байха ёһотой.

Эхэнэрэй уласхоорондын үдэрые ажалай дэбжэлтын оршон байдалда тэмдэглэжэ байхадаа, совет эхэнэрнүүд КПСС-эй XXII съездын, партиин ЦК-гай ноябриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхын түлө[…] энэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһ[…] урид дүүргэхын түлөө улам б[…]исэтэйгээр […]

1963

Буряадай номой
хай тусхай ном
Энэ номой һонирхо
этигэжэ ядаргданагүй
энээнэй урда тээ с
бари тушаа нэгэшьемоной Логовскиин
лэгдээгүй ха юм. й партийна орга-
ямараар хүгжэжэ эрь нүхэр Сокови-
соо хэлэгдэнхэй. ософото һунгалтын
А. Атарханов, Б. правлениин түрүү-
тус спортын бэеызатьевта үгэ үгэбэ.
ды шэнээн туһата
руулна.

һүүлшын ж
соо, илангаяа таб
багаар, манайда
жэһэн байна.
Дурна зүгэй зо
манай боксёрн
дые ээлжэ г
ранников, Сафр
митов, Митупо
кин болон буса
зэргэдэ хүртэн

Тус ном соо
боксын дэлгэрһ
тухайнь яһала
хэлэгдэнхэй.
Ямаршье е
ниинь хадаа
эхитэй байдаг
жэ. Мүн энд
сменүүд амжа
1954 ондо Ро
бэрхэ боксёрн
дэһэн мүрысө
түрүү һуурин

Республи
спортсмен
түрүү һу
рысөө үн
бан үдэрэ
сын талаа
дамар бэр
чемпионо
— Үнг
сөөн бүлг
да мэргэ
лүүлхэдэ
рүү һууг
городто
рысөөнд
хо байна
мэй Сог
Хараев
Мүры
36 хүн
ляалдаа
шүүл
наада
ев, Ел
Дараев
төө о
байһа
нэрэ,
нагда
Тэ
дэ
—
дан
эндэ
Ти
тэн

СВ
бухэ
киад
эндэ
Мүр
горо
вич
шэ
дэ
на.
зай
ну
ме
та.

ТОРДИҺОГҮЙ ЭЛИДХЭЛ, ДОРХОЙ БЭШЭ ХҮТЭЛБЭРИ

...үхэр Филатьев тоо-
...хайша хэрэгээр
...аа бухы туйлалта,
...дые алишье тала-
...элирхэйлхэ, ямар
...д үшөө хэрэглэгдэ-
... тайлбарилан хэлэжэ
... үгөөр хэлэбэл, тү-
...оото элидхэл эхинһээ
...урэтэр мүртэй шүүм-
...дэгүй мохоохон», хуб-
магтаал болошоо.

ДАГДАҺАН АРГА БОЛОМЖО

...үгээр гэршэлхэб гэхэ-
... жэлэй дүнгөөр ажа-
...албаринуудые хаража
...ошье һүрхэй магтамаар
...ор байна.
329 мянга 217 түхэ-
...оход оруулха түсэбтэй
...ройдоол 265 мянга 838
...лаа. Гүрэндөө 300 тон-
...даха аад, 234 тонно ху-
...эбөө миил 78 процент
...0 центнер мяха тушаа-
...һал хүсөөжэ шадаагүй.
...мэдэһээр, артелиин
...ор нэн түрүүн ерэхэ жэ-
...илтэдэ хүрэхэ үрэһэ хү-
...жа, гүрэндэ таряа тушааха
...үргээд байхадаал, үлэһэн
...эшүүдэй ажалта үдэртэ
...г ушартай гээшэ. Теэд
...тиимэ юумэ байхагүй.
...4 мянган центнер таряа
... байһан аад, 1100 гекта-
...н мүндэртэ сохюулба гэ-
...шалтагаан бараад, 2030
... оробһо тушаажа, 2570
...аряа колхознигуудай ажал-
... энь хубааһан байха юм. Гэ-
...амта, байгша оной хабарай
...а аяар 800 центнер шэниим-
...0 центнер ешмээнэй хүрэн-
...гүү һуужа байна.
...эгшэ жэлдэ хаа хаанагүй
...роотой, үбһэ ногооной гараса
... һайн байгаа гээшэ. Тиигэбэ-
...ндэхид ниитынгээ адууһа мал-
...0 центнер үбһэ хуряажа аба-
...ойгаад, миил 4 мянга шахуу
...зер үбһэ бэлэдхэһэн нэрэтэй.
... үбһэ хуряалгын халуун хаһа
...итынгээ малда гүйсэд хүрэхэ
...га тэжээл бэлдэлсэхын орондо
... хүнүүд ой тайга зайжа, һа-
... жэмэс, мөнгэ суглуулха, үнгэр-
..., үмсынгөө малда үбһэ сабшажа
...а ушарнууд али олон үзэгдөө.
...шевнэнь ажалай журамай һула бай-
...Дан, колхознигуудай дунда эмхид-
...эй, ойлгууламжын хүдэлмэриин
...галтагүй муугаар табигдаһаниие
...өө дахин гэршэлнэ. «Зарим саб-
...лангыемнай мүндэр сохиоо» гээд,
...а колхозой хүтэлбэрилэгшэд ехэ
...зараа үзөөгүй орхижорхиһынь,
...хэли намартаа тэрэниие элдэб зон
...ра зоргоороо сабшажа байгаа.

МАЛ АЖАЛ ЮУНДЭ МУУДААБ?

Үбһэ тэжээлээр дутамаг, харууһа
...үүтай байһанһаа болоожо 197 га-
...ай, тэрэ тоодо 158 поршоонхо, 226
хонин, 27 үхэр гарзалһан байна.

Колхозой хамтын тоосоото суглаанһаа

Мүнөө һаалиин үнеэд январь һара гараһанһаа хойшо хүхэшье үбһэ хүндэлэн хазаагүй тооной, мүн һолоомо, силосшье мүртэй эдеэгүй, хүндэшэг байдалда оронхой. Хүсэ шадалаа алдажа, үргүүлхэ болоһон үнеэдшье бии. Мүнөө тэдэнь түлэг дундаа тугаллажа эхилээд, ахир бага, үлбэр тулюур түл гаргана. Зарим муу үнеэд тугаллажа ядаад, гарзалһан ушаршье бии. Шахан таргалуулха малай гүүртын үхэр бүхэндэ сүүдхын тэжээлэй 7 единицэ үгтэхэ зэргэтэй аад, миил 3,8 единицын хэмжээнэй хоол үгтэнэ. Эгээл имиһээ малшад Шиханов, Новокрещенных гэгшэдэй хаража байһан хашараг, буруунууд январь, февраль һарада шэгнүүрээ сүүдхын миил 170 грамм нэмээһэн байна. Гүрэндэ тушаагдаха гахайнууд нэгэшье грамм нэмээгээгүй, нэмээхэшье арганocc үгы. Үдэртөө 2,5 килограмм оробһо тарянай зүйл гэжэ нэрэтэй, хооһон хамхуул, мэхиинэ, үшөө нэгэ хэды килограмм силос эдеэд байһан гахай үдэртөө юрэл үл залгажа, арай шамай амида байна бшуу.

Колхозой хахалагдадаг газарай зуун гектар бүридэ 4,3 үнеэд, 71,5 хонин, 24,9 гахай хүртэнэ. Теэд энэмнай мүнөөнэй эрилтэдэ яашье харюусажа шадахагүй тоонууд ха юм. Абтадаг продуктнуудай өөрынь үнэ үшөөл ехэ байһаар. Жэшээлбэл, түсэбэйнгөө ёһоор центнер тарянай өөрынь үнэ 2,1 түхэригтэ байха аад, 4,3 түхэригтэ, харин саахарай свёклын центнер бүхэн 2 түхэригэй орондо аяар 8 түхэригтэ болобо. Центнер һүн 12 түхэригтэ, гахайн мяхан—52, нооһон—273, хониной мяхан—42, үхэрэй мяхан—46 түхэригтэ болоһон байна.

ГОЛ ШАЛТАГААН — АЖАЛАЙ ЖУРАМАЙ ҺУЛАҺАА

Колхозой правлени, партийна организаци эрдэм наукын, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые ажалдаа үргэнөөр нэбтэрүүлжэ, һалбари бүхэнөө зүбөөр эмхидхэхэ, хүдөө ажахын продукци ехээр, хямда сэнтэйгээр абадаг болохын тула хүсэд оролдоногүй. Правлениин зүблөөн, суглаануудай абаһан тогтоолнууд саарһан дээрэ үлэнэ. Артелиин Уставай эрилтэ дүүргэдэггүй колхознигуудта ямаршье хэмжээн абтанагүй. Гэхэтэй хамта, правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Филатьев өөрөө хүдэлмэриин сагта архи уугаад ябадаг зантай. Һаяшаг колхозой механик Иван Сизых гэгшэтэй архиин һогтуугаар «Волга» машинаараа жалга руу хүмэриһэн байна. Хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө эрилтын һуларһанһаа болоожо трактористнууд, автомашинын жолоошодой һуии, үдэр һогтуугаар гүйлгэлдэхэ, машинаяа эбдэхэнь үнгэршөө. Трактор, машинанууд үмсын ажалда ехээр хэрэглэгдэнэ.

Тус суглаан дээрэ колхознигууд правлениин ажалые, илангаяа түрүүлэгшэ Филатьевые шангаар шүүмжэлээ.

Артелиинхид Краснодарай хизаарай Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй хандалгые халуунаар дэмжэжэ, байгша 1963 ондо социалис шэнэ уялга абаба. Тиихэтэй хамта Барай сомсоведэй «Путь Ленина» колхозой колхознигуудые мүрысөөндэ урибад. Колхозой түрүүлэгшээр хоёрдохёо һунгагдаһан нүхэр Филатьев алдуу, дутагдалнуудаа дары түргэн усадхаха, арга боломжоёо гүйсэд хэрэглэхын түлөө тэмсэхэбди гэжэ правлениин зүгһөө мэдүүлэə.

Д. Цыденжапов,
манай корр.

КРАСНОДАРАЙ ХИЗААР. Усть-Лабинска хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин ажалшад таряалангайнгаа талмайн хубаарилгые хубилгаһанай ба оробһото ургамалнуудай ургасые дээшэлүүлһэнэй ашаар гектар бүриин дунда зэргын ургасые 200 пүүдтэ хүргөөд, жэл соо нэгэ хахад дахин шахуу ехэ оробһо абадаг болохо гэжэ шиидэһэн байна.

1963 ондо управлениин колхозууд болон совхозууд гүрэндөө 13 миллионһоо дээшэ пүүд оробһо тушааха юм. Һү, мяха абаха талаар түрүүшын ээлжээнэй зорилго дүүргэгдэжэ, таряалангай зуун гектар бүридэ 60 центнер мяхан, 245 центнер һүн абтаха.

Абаһан уялгаяа дүүргэлтэ болгохо ябадалдань мүнөө хүсэндөө оруулагдажа байһан шэнэ ёһоной түлбэри: совхозуудаар аккордно-шагналай, тиихэдэ колхозуудаар—ажалай нэмэлтэ түлбэри ехэ туһалха байна. Мүнөө үедэ ажахынуудта ехэхэн хүдэлмэри хэгдэжэ байна: механизированнэ звенонууд байгуулагдана, хүдөө ажахын технинэ заһабарилагдажа дүүрэхэ болонхой, үрэһэн, минеральна болон нютагай үтэгжүүлгэ бэлдэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин мэргэжэлтэд үйлэдбэриин парткомтой хамта шэнэ хэмжээнүүдые зүбшэн хэлсэжэ байна. Управлениин начальник П. К. Чайкин үгэ хэлэжэ байна, парткомой секретарь А. А. Пахомов дундань һууна.

ТАСС-ай фотохроникэ.

II. ҺАЙН ЭЗЭ...

(Замай тэмдэглэл)

Зэдын Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой хүгжэлтэ тухай манай газетэдэ «Үшөөтэй голой үер» гэһэн замай тэмдэглэл соо хэлэгдээ һэн. Нютагай хамаг бүхы һайн һайхан хэрэг эндэхи коммунистнуудай эдэбхи үүсхэлээр, оролдолгын хүсөөр бүтэдэг гээшэ. Тэдэнэй нэгэн—түрүүлэгшэ Сандак Банзарович Жаргалов болоно.

Тэрэ наһанайнгаашье, ажалайнгаашье талаар залуу. Һаял гуша наһаяа гаража ябаһан, тиихэдэ энэ тушаалдаа оройдоол гурбадахи жэлээ хүдэлнэ. Улаан-Үдын багшанарай институт дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр хэдэн жэл багшалаад байтараа, колхозой парткомой секретарь, удаань райкомой секретарь байһан юм. Энэ тушаалдаа хүдэлжэ үрдеэгүй шахуу байтарнь, Үшөөтэйн колхозые ударидахые дурадхаа һэн. Иимэ дурадхал дээрэһээ бэшэ, харин нютагһаань ерэһэн байгаа.

Энээн тушаа нютагай эдэбхитэдэй нэгэн Цырендоржи Галсанов үбгэн иигэжэ хөөрэбэ.

— Ажахыемнай хүтэлжэ байһан хуушан түрүүлэгшэ ябаха бөлоод, шэнэ хүниие һунгаха хэрэгтэй болоо һэн. Энээн тушаа олон хүн олон үдэр тархяа үбдэһэн байха. Намһаа захалаадшье. «Нэгэтэ, үнөөхи Сандак хүбүүмнай яатаа юм» гэлдэбэ. Урдань энэ ажалда һайса ябаһан үзэһэн хадаа, иимэ үгэ дуулахадаа, урмаа хухаржа, ондоо нэгэ бага бэетэй, һорьмодоһотой хүн олдоотүй гээшэ гү, суглаан дээрэ, юрэдөө, һанаһан тухайгаа сэхэ рүүнь табиха юм байна гэжэ бодоо һэм. Харин байн байтараа, минии юушэб даа гэһэн хара бодолдо эзэлэгдээд, абяа гараагүй һэм. Харин мүнөө болоходо «олоной юумэн өөгүй» гэжэ һайн эзэтэй болообди» гэлсэгшэбди.

«Һайн эзэн». Сандак Банзаровичтай уулзаад, хөөрэлдөөд, хэһэн ажалтайнь, хүсэжэ ябаһан бодолтойнь танилсаад байхадаа, энээнһээ ондоо сэгнэлтэ үгэхын аргагүй. Ёһотойл эзэн, хамтын ажахын эзэн. Урдань энэ үгые ондоохон удхатайгаар хэрэглэдэг бэлэй, харин мүнөө тэрэнь совет удхаар бүрин нэбтэржэ, партийна хүтэлбэрилэгшые нэрлэнэ.

Оройдоол 2-3 жэлэй туршада хүдэлһэн колхозой түрүүлэгшые, үшөө тэрэ саанаа «һүхын эшэ барижа, гараа холоогүй» хүниие иимэ сэгнэлтэдэ хүртөөхэ гээшэ түргэдүү ябадал ха гэжэ һанахаар. Теэд тиимэ бэшэ. Зоной үгэһэн сэгнэлтэ үнэн зүб. Түрүүшээр эли харагдахашьегүй, ойлгогдохошьегүй, эгээл гол шэнжыень олоожо хэлэһэн байна. Олоной нюдэн хурса.

...Түрүүлэгшын ажал үүр хираанаар эхилдэг. Колхозой мастерской соо түрүүлэгшые тойроһон хүн зон олон. Ажалшад болон машина техникэ ошохо ябаха газартаа гараа гү, гараагүй һаа, ямар шалтагаантайб—эдэ бүгэдые ябуул шиидхэээд, малшадта ошохо, гүүртэ, отара бүхэнэй байдалые нэгэшье үдэрөөр харааһаа алдажа болохогүй, үшөө тиигээд контородо ерэжэ, элдэб саарһанда гараа табиха, хүлеэһэн хүн зонтой хөөрэлдэхэ, шиидхэхэ, үглөөдэр хэхэ хүдэлмэриингөө түсэб табиха гэхэ мэтэ асуудалнууд бараг-дахагүй. Эдэниие гансааран үдэр соонь лэ хэжэ үрдихэ хэрэгтэй, тиигээгүй һаа, үглөөдэр үшөө ехэ, үшөө олон асуудалнууд гараха. Яараха, тэбдэхэ гээшэ одоол эндэ байгаа ёһотой гэжэ һанамаар. Теэд Сандак Банзарович тэбдүү бэшэ.

Манай ерэһэн үглөөгүүр тэрэ бригадирнуудтаяа ябуул хөөрэлдөөд, энэ тэрэ асуудалнуудые һураад, харюу үтөөд, отара, гүүртэ дээгүүрээ гарашаба. Тэрэ үедэ һү һаалга, хонидой түл абалга эгээл шухала асуудал болоод байгаа һэн. Дутуу дундануул олон, тэдэниие бултыень байра дээрэнь шиидхэхэ хэрэгтэй. Эндэ юумэ ябуул хэжэ болохогүй, өөрөө нюдөөрөө хаража, һаалишад, хонишодоор хэлсэжэ, лаб байса хэхэ шухала.

Тиибэшье, «тэдэнэр хэнэ аабза» гээд хамаагүй ябахагүй, харин үдэр бүриин хиналт... туһаламжа бри... шүүн бүхэн аба... захирха, «би ...» харуулхагүй, з... жа дурадхал ... тииһэн лэ хой... түрүүлэгшын ... шүүдынь ехээр ... эндэ элдэб оло... ородог. эдэбхи ... хозой эзэд—г... тиимэһээ ажа... гээр ябуулхаб ... хэ ёһотой гэж... гүнзэгыгөөр ха...

КПСС-эй ЦК-... мэй шиидхэбэ... энэ нютагта ех... лоо һэн. Гол шу... хэхэ хэрэгтэй б... куруза, бобыта ... тариха гү, али ... ажахын шэгла... ха. Эндэшье ... шиидхэг» гээ һ... хээ.

— Эдэ ургa... риха хэрэгтэй, ... ашаг шэмэ ех... олонхи колхо...

Холые харан... зондоо найдажа... энэ һэн. Хамаг ... хүндэ этигэхэг... шадахагүй, хар... тын ёһоор хэгд... ажал олонхи ү... даг. Тиихэдэ ... байһан ажахы ... дабшалта хэз. ... бэрилэгшын оно... аал?!

Жаргалов з...
— Үшөөл з...
бага,—гэжэ тэ...

Теэд түрэл к... дуратай хүндэ ... олдохол байха. ... Үдын хүдөө ... заочноор һура... чай хоёрдохи ... Мүн нютагайнга...

(Үргэлжэлэлы...)

МАЛШАДЫЕ КУЛЬТУРНА ТАЛААР ҺАЙНААР ХАНГАХЫН ТҮЛӨӨ

Һүүлэй үедэ Хориин аймагай больницын врачнууд хүдөө нютагуудаар ябажа, һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг болоһониинь һайшаамаар. Тэдэнэр гансашье лекци болон хөөрэлдөөнүүдые хэдэг бэшэ, харин малшадай ариг сэбэрые сахилсадаг, байра байдалыень харадаг байха юм. Эндэ һая медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд бүлэг бүлэгөөрөө таһараад, Анаагай болон Чисаанын совхозуудай гүүртэ, отара дээгүүр ябаба. Тиихэдээ тэдэнэр медицинскэ киножурналнуудые харуулһан байна. Тиихэ зууртаа, 30 гаран хөөрэлдөө, лекцинүүд киножурналтайгаар үнгэргэгдөө. Хамта дээрээ 250 гаран малшад хангагдаа.

Мүн аймагай культурын таһагай хүдэлмэрилэгшэд малшадай дунда ажал ябуулгаяа нилээд һайжаруулаа. Аймагай агитбригада үйлэдбэриингөө управлениин харьяата Хэжэнгын, Нарһатын совхозуудай малшадта һонирхолтой концерт харуулаа. Жэшээлхэдэ, Нарһатын совхозой малшадые хангадаг агитбригадые хүдөөгэй клубые даагша комсомол Жалсан Санжиев хүтэлбэрилнэ. Энэ нүхэрэй ударидалгаар тус совхозой Ута нуур, Хабарзаан, Галуута, Түгсүүлтэ гэжэ газарнуудай малшадта концертнүүдые харуулжа, магтаалда хүртөө. Тиихэдэ колхоз, совхозуудай 4000 хүнүүдтэй 250 хөөрэлдөө болон лекцинүүд үнгэргэгдөө. Культурын таһагайхид 250 гаран нүүдэл библиотекэ эмхидхэнхэй. Хамта дээрээ 2000 уншагшадтай. Январиин 25-һаа февралиин 15 болотор нүүдэл клубайхидаар малшадай байра дээрэнь 14 кино харуулагдаа. Февралиин 7-һоо аймаг соомнай хүдөө ажахын журналнуудые харуулгын фестиваль болоожо байнхай. Анаагай, Ааланай, Хэжэнгын совхозуудай зарим отделениин малшадта харуулагдаад байна.

Тиихэдэ малшадые хэрэгтэй эд бараагаарнь хангахын хойноһоо яһала ажал ябуулагдана. Мүнөө гүүртэ, отара дээгүүр наймаашадгүй 25 буфет, 15 ларёк эмхидхэгдэнхэй. Аймагай 21 стационарна магазинуудһаа наймаалагшад гаража, малшадай дунда наймаа хэнэ.

Малшадые культурна, медицинын болон наймаанай талаар хангалгые Хориин үйлэдбэриин управлениин партийна комитедэй бюро дээрэ байгша оной январиин 22-то хараад, тэрэнэй һүүлээр нилээд юумэ хэгдээ гээшэ гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Малшадта 47000 түхэригэй эд бараан, 27 тонно сагаан талхан наймаалагдаа.

Тиигэбэшье, малшадые алишье талаар хангаха хэрэгтэ дутуу дунданууд бии. Энэ дутагдалнуудые усадхахын хойноһоо партийна комитет болон аймагай Совет ажалаа ябуулна гээшэ.

К. Жалсараев.

—Сандак Банзарович, оршо гаршаяа тоолоожо үзэхэмнай гү?— иимэ асуудал... Шиваан Бадмажапов түрүүлэгшэдээ ерэбэ. (Зүүн гарһаа). — Тоолоё, ү... бараад тоолоё,—гээд Жаргалов уттан абана. Сүлөө сагай гарахада, түрүүлэгшын х... хөөрэлдөөн үсөөн бэшэ болодог.

А. МАН...

ЛЕНИНЭЙ СЭСЭН МЭРГЭН ПОЛИТИКЫН ИЛАЛТА

Партиин VII съездын 45 жэлэй ойдо

РКП(б)-гэй VII онсо яаралтай съезд манай партиин түүхэ дотор тусхай һуури эзэлнэ. Энэ хадаа Октябриин социалис революциин илаһанай һүүлээр болоһон нэгэдэхи партийна съезд байгаа юм. Социализм эб найрамдал хоёр таһаршагүй, эбтэйгээр зэргэ оршон байлгын политика элдэб социально-экономическа байгууламжатай оронуудай хоорондохи харилсаануудай зүб зам мүн гэһэн Ленинэй агуу ехэ заабаринууд съездын түүхэтэ шиидхэбэри дотор бэелүүлэгдэнхэй.

Совет гүрэн оршон мандаһан түрүүшынгээ үдэрһөө хойшо дай болюулхын түлөө, бүгэдэ ниитын демократическа эб найрамдал баталхын түлөө эдэбхитэй тэмсэл ябуулһаниинь мэдээжэ. Австро-Германиин бүлэгэй хабаадалгатайгаар эбэй хэлсээнүүдые хэжэ захалха гэһэн дурадхалтайгаар Совет гүрэн Антантын оронуудай правительствануудта нэгэтэ бэшэ хандаһан байха. Зүгөөр Антанта Советскэ правительствын элэ дурадхалнуудта харюусаашьегүй. Америкын, Англиин болон Франциин империалистнууд эбтэ хэлсээ хэхэһээ арсажа, Германиин дээрмэшэдтэ бүри һайн юумэ хэһэн байгаа.

Тохёолдоод байһан иимэ эрхэ байдалда Советскэ правительство Германитай, тэрэнэй союзнигуудтай эб найрамдал тухай хэлсээ гансаараа эхилхэ баатай болоо юм. Өөрынгөө дайнай болон экономическа байдалые хүнгэлхэхэ гэжэ найдаһан Германи иимэ хэлсээ хэхэ тухай зүбшэлөө үгөө һэн.

1917 оной ноябриин эсэс багта Брест-Литовскдо эбтээ оролго тухай хэлсээнүүд эхилээ. Декабриин 9(22)-дэ эб найрамдалай конференци эхилбэ. Эб найрамдал баталха гэжэ Советскэ правительство дурадхаа. Немецкэ империалистнууд тонолгын удхатай эрилтэнүүдые манай урда табиһан байна. Соведүүдэй залуу, үшөө бэхижээгүй байһан Республикые, Октябриин революциин туйлалтануудые хамгаалхын тулада Германиин табиһан эрилтэ абаха хэрэгтэй бологдоо юм. Совет гүрэнэй хуби заяан тухай һанаагаа зобоһон В. И. Ленин иимэ хүшэр хүндэшье эб найрамдал дары түргэн баталха гэжэ тайлбарилһан байна.

Россин революцида харша бүхы хүсэнүүд эб найрамдал баталхагүй гэбэ. Капиталистнууд болон помещигүүд, мүн тэрэшэлэн меньшевигүүд болон эсэрнүүд немец жадын хүсөөр Совет засагые унагааха гэжэ бодоһон байгаа.

Дайн болон эб найрамдал тухай асуудалаар манай партиин зэргэдэ бата нэгэдэл байгаагүй. Троцкий, тэрэнэй тала баригшад, Бухарин түрүүтэй «зүүнэй коммунистнууд» Ленинэй заабариие тоонгүйгөөр, Ленинэй эб найрамдалай политикые хэрэг дээрэ бэелүүлхэдэ али ... хы аргаар һаад хэбэ. Троцкий түрүүтэйгээр Брест-Литовскдо эльгээгдэһэн советскэ делегаци Германиин эрид шанга эрилтэ табиха хүрэтэр хэлсээнүүдые һаатуулха, тэрэнэйнгээ һүүлээр тонолгын удхатай эбэй договорто гараа табиха гэһэн даабари Ленинһээ абаһан байгаа. Зүгөөр Троцкий Ленинэй заабариие дүүргээгүй. Тиигэжэ хэлсээнүүд таһалдуулагдаа. Иимэ хэтэрхы муухай урбалта болоо!

Германиин империалистнууд Балтиин далайһаа Хара далай хүрэтэрхи газар дээрэ добтолго эхилһэн, Латви, Эстониие, Белоруссиин болон Украинын нилээд хубиие булимтаран эзэмдэһэн байха юм. Дайсан Петроградта аюул тохёолдуулжа байба. Совет орон Брестдэхи хэлсээнүүдэй урда тээхиһээ бүри хүндэ байдалда оробо.

Февралиин 18-най үдэшэ партиин Центральна Комитет дары түргэн эб найрамдал баталха тухай Германиин правительствада хандаха гэһэн В. И. Ленинэй дурадхалые баталан абаа. Тиихэтэй нэгэн хамта Владимир Ильич «Социалис Эсэгэ орондо аюул тохёолдоо!» гэһэн уряатайгаар ажалшадта хандаа юм. Энэ уряадань харюу болгон, хүдэлмэриинэн анги Улаан Армиин частьнуудые түргэнөөр байгуулжа захалаа. Нарва, Псков болон Ревель шадар тус частьнууд гадаадын булимтарагшадта эрид шанга сохилто хэбэ. Эб найрамдал баталха тухай шиидхэбэри партиин ЦК дотор туйлахын тулада В. И. Ленин Германиин добтолхо үедэ айхабтар ехэ хүсэл оролдолго гаргаа. Февралиин 23-да Центральна Комитедэй заседани дээрэ Владимир Ильич Ленин эбэй договор дары түргэн баталха гэһэн эрилтэ табиба. Зүгөөр «зүүнэй коммунистнууд» энээндэнь дахяад эсэргүүсэбэ.

Мүн тэрэ заседани дээрэ Сталин үгэ хэлэһэн байна. Тиихэдээ Сталин шэнэ эрилтын ёһоор Германитай эбэй договор баталхагүй гэжэ арсаба. Зүгөөр хэлсээ хэхэ гэжэ хэлэбэшье, мэдэжэ ядаһан байна. «Договорто гар табингүй байжа болохо гэжэ хэлэхэдээ Сталин буруу. Иимэ эрилтэдэ гараа табиха хэрэгтэй. Хэрбээ таанар гараа табяагүй һаа, 3 недели болоод Совет засагай хосорхо гэһэн шиидхэбэридэ гараа табиха байнат. Эдэ эрилтэнүүдынь Совет засагта халдаһагүй. Мэдэжэ ядаха гэһэн ямаршье юумэ намда үгы. Болюулан абахын тулада би шанга эрилтэ табина бэшэб. Би революционно хооһон үгэ хүүртэ дурагүйб...» гэжэ В. И. Ленин заседани дээрэ мэдүүлээ һэн.

Партиин ЦК олонхиин дуугаар эб найрамдал тушаа Германиин эрилтые баталан абаба. Мүн тэрэ үдэр Москвагай областной бюро дотор «зүүнэй коммунистнууд» Центральна Комитедтэ найдахагүй тухайгаа мэдүүлээ. «Жэгтэй, хэтэрхы муухай зүйл» гэһэн статья соогоо В. И. Ленин урбагшадые уур сухалтайгаар зэмэлээ. Ленинэй дурадхалаар шэнэ хүнүүдһээ бүридэһэн совет делегаци Брест-Литовск мордожо, ямаршье зүбшэн хэлсэлгэгүйгөөр мартын 3-да эбэй договорто гараа табяа.

Хэдэ хоноод байхадань, 1918 оной мартын 6—8-да Петроградта партиин VII онсо яаралтай съезд болоожо, тэрэ үеын революциин шухалын шухала асуудал—империалис дайнһаа Совет Россин гараха тухай асуудал шиидхэһэн юм. Съездын хүдэлмэриие В. И. Ленин хүтэлбэрилөө. Мартын 7-до Владимир Ильич партиин ЦК-гай тоосоогоор үгэ хэлэбэ. Ленин съездын урда тээ орон дотор, парти дотор тохёолдоһон байдал тухай гүнзэгы шэнжэлэл хээ, Совет гүрэнэй гадаадын политикын гол ёһонуудые тайлбарилан үндэһэлөө.

Эбтэйгээр зэргэ оршон байха тухай Ленинэй заабари капиталис оронуудтай Советскэ Республикын харилсаануудай үндэһэ һуури болоо юм.

Съезд дээрэ Ленинэй арба найма дахин бодожо үгэ хэлэһэн ябадал хадаа, дайн сэрэг тухай, эб найрамдал тухай асуудал зүбшэн хэлсэхэдэ парти дотор хэды ехэ хатуу шанга тэмсэлэй болоһониие гэршэлнэ. Съезд дээрэ Я. М. Свердлов, Ф. А. Сергеев (Артем) болон бусад делегадууд Ленинэй зохёоһон гадаадын политикын гол ёһые һайшааба.

«Зүүнэй коммунистнуудые» болон троцкистнуудые съезд буруушаагаад, Совнаркомой гараа табиһан, Германитай хэһэн эбэй договор баталха шухала гэжэ тоолоо. Тиихэтэй хамта империалис гүрэнүүдэй зүгһөө Соведүүдэй залуу Республикада эсэргүү шэнэ добтолгонууд заатагүй болохо тухай съездын резолюци соо заагдаһан байна. Тиимэһээ Россин хүдэлмэришэд, таряашадай заршамые һайжаруулхын тулада, арад зониие сэрэгэй хэрэгтэ һургахын тулада эршэмтэй шанга хэмжээ абаха гэжэ съезд заагаа.

Мартын 14—16-да Москвада Соведүүдэй IV Онсо Бүхэроссин съезд болоожо, Брестын эбэй договор баталаа. Митингнүүд болон суглаанууд дээрэ үргэн ниитэ арад зон эб найрамдал тухай Ленинэй политикые халуунаар дэмжээ.

Брестын эбэй договор батаһан ябадал уласхоорондын тон ехэ удха шанартай байба. Советскэ Республика арадта харша империалис дайнһаа гаралгын үльгэр жэшээ бүхы дэлхэйн ажалшадта харуулаа. Брестын эбэй договорой һүүлээр Совет гүрэнэй ажабайдалда хүгжэлтын шэнэ үе эхилбэ.

Октябриин революциин нүлөөгөөр Европодо революционно хүдэлөөн хүгжэһэн байна. 1918 оной сентябрьда Болгарида солдадуудай буһалгаан болоо, октябрьда Австро-Венгридэ, ноябрь соо—Германида революци болоһон байна. Германидахи революци хүдэлмэришэн, таряашанай илалтаар дүүрээгүйшье һаа, Соведүүдэй Республикын байдалые хүнгэдхөө юм. 1918 оной ноябриин 13-да ВЦИК Брестын договор болюулагдаа гэжэ соносхобо. Ехэ түлбэри түлэхэ тухай, газар дайдаяа үгэхэ тухай Совет засагай бүхы уялганууд болюулагдаа. Брестын тонолгын удхатай эб найрамдал үни байхагүй гэжэ В. И. Ленинэй уридшалан хэлээшэнь хүсэд баталхагдаа.

Брестын эб найрамдал хадаа эбтэйгээр зэргэ оршон байха тухай... кын эли тодо... гэн мүн бол... дайсанай хү... хада, гури... арга Сове... олгоо, импе... нэ добтол... хихын тула... шэтэйгээр б... жо бии бол...

Эбтэйгээр... ха тухай ... мүнөө шэн... тэ эсэргүү... та туйла... Союзда б... оронуудта ... далайн ор... лые һаяхан... энээндэ эл... но.

Совет гүр... литикын В. ... һон гол ёһ... Долоодохи ... Программ... нэрые хүб... люци батал... Тус ... РСДРП(б)... вигүүдэй) ... жэ нэрэтэ... тиин нэры... байһаниие ... Владимир ... нэдхэн б... бидэнэр ... байгуулха ... урдаа таб...

Мүнөө ... общество ... бодото з... табинхай. ... вет хүнүү... ажаһууха... съездын ... грамма с... гоор соно...

Мар...
и...

...ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ УЛАСХООРОНДЫН ҺАЙНДЭР—МАРТЫН 8 МАНДАГ!

Яков Доржиев

...ЭХЭДЭЭ

...эхэмни, инаг эхэмни,
...Хүлисөөрэй намаяа.
...сэ, үнгэрһэн сагта,
Үхибүүн бүри байхадаа.
...гал, хэды зоболон...
Хэды ехэ уһа нёлбоһоор
...ээдэйш мэлмэрһые
...гтэ үнгэрһэндэм!
Хүлисөөрэй!...
...хүбсаһан... хүл нюсэгэн хүлөөр,
...рүү үглөө бүхэндэ оймодогоо,
...алхин... Халуун, гандама талада
...даһатай гүбэһэ ехээр малтажа,
..., үнижэн хонон үнгэргэһэнөө
...һэһан һанан,
...гэрэлтэ эхэмни, хүлисөөрэй намаяа!
...рөө ухаалтэ дайнда алдажа,
...уйран гажаран зобоһоноо.
...нюур дээрэм эсэгым шарай хаража,
...оншье һаа, үбэр сооходоол ургуулһанаа.
...урдан, һайхан гэрэлтэ эхэмни,
...жын өөрһоо
хэлэн хэлэн хүлисөөрэй!
...эр тоогүй олон үдэр үнгэрөө.
...ритэй болошоод, хүбүүншни гэшхэлнэб.
...далай тээшэл эрмэлзээһэн хүсэлөөр,
...гээнөө ажабайдал руу тэгшэлнэб...

Ниитын ажалда ...эбхитэйгээр хабаадана

...ловна Уланова ...рада Улаан-Үдын ...гон заһабарилгын ...женер-конструкто... Түрүүшын үдэр... ...э даалгагдаһан ... эдэбхитэйгээр ...аводой ажалша... ...э хүндэтэй бо...

...ин гүрэндэ ошо... ...оранай чертеж ...Улановада мас... ...Вахрушев үгөө ...Павловна энэ за... ...һүниие илган... ...ортонь дүүргэжэ ...Нүхэр Уланова ...дуршалые залуу ... ходо заажа ...аншалтай хүн. ...вловна өөрынгөө ...ралтайгаар хан...дадаг байхаһаа гадна, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэрэ уран һайханай самодеятельностиин хоорой кружогой гэшүүн юм. Нүхэр Уланова 42-дохи һургуулиин түрэлхидэй комитедэй гэшүүн байһан туладаа, һурагшадтай сугтаа амаралтын үдэр ой модоной, гол мүрэнэй захада ошожо амардаг, һонирхолтой хүхюун наадануудые эмхидхэдэг юм.

Ажалдаа болон ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг инженер-конструктор нүхэр Уланова коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн, мүн баһа Улаан-Үдын Железнодорожно райсоведэй депутадаар һунгагданхай.

А. Хараев.

Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай колбасна цехэй Нина Щеголевагай даадаг бригада халаанайнгаа нормо хододоо 105 процент дүүргэнэ. Тэрэнэй бригадын гэшүүд бултадаа үдэшын 4-дэхи һургуулида һуралсахаһаа гадна, уран һайханай самодеятельностьдэ хабаадалсадаг. Зураг дээрэ (зүүн гарһаа): Г. Помолева, А. Солдатова, Н. Шайдурова, А. Евдокимова, Н. Щеголева, Т. Григорьева.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Тоо, баримтанууд

★ СССР-эй ниитын үйлэдбэридэ хүдэлдэг бүхы хүдэлмэришэдэй 48 процентнь эхэнэр ажалшад, тэрэ тоодо промышленностьда—45, хүдөө ажахыда—42, элүүрые сахилгада—86, арадай гэгээрэлдэ—70 процентнь эхэнэрнүүд хүдэлдэг.

★ Арадай ажахын бүхы һалбарида хүдэлжэ байдаг совет эхэнэрнүүдэй габьяата ажалые Совет гүрэн үндэрөөр сэгнэдэг юм. Эдээнэй олонхинь гүрэнэй үндэр дээдэ хайрада хүртэнхэй. 76 эхэнэртэ Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэ олгогдонхой. Мүнөө манай орон дотор 2876 эхэнэр Социалис Ажалай Геройн алтан одонуудые үбсүүндээ яларуулна. Эдэнэй 24-ниинь «Хадуур ба балта» гэжэ хоёр-хоёр медальнуудтай. 1 миллион 150 мянган эхэнэр СССР-эй орден, медальнуудаар шагнагданхай. 755 эхэнэр Ленинэй ба гүрэнэй шангай лауреадай үндэр дээдэ нэрэ зэргэтэй.

★ СССР-тэ дээдэ һургуулинуудта һурадаг бүхы студентнэрэй 42 процентнь, тусхайта дунда һургуулинуудай 48 процентнь эхэнэр һурадаг юм. Ондоогоор хэлэхэдэ, манай ороной студентнэрэй хахадынь шахуу эхэнэрнүүд һурадаг байна.

★ Арадай ажахын бүхы һалбаринуудта 1962 оной эхеэр дээдэ ба дунда эрдэмэй мэргэжэлтэй 5,5 миллион эхэнэр хүдэлжэ байгаа. Дээдэ ба дунда тусхай мэргэжэлтэдэй 59 процентнь эхэнэр, тэрэ тоодо багшанар 70 процент, врачнууд 74 процент болоно.

★ 150 мянган эхэнэр эрдэм шэнжэлэлгэ хэжэ байдаг. Энэ хадаа бүхы эрдэмтэдэй 37 процентнь болоно. Мянга гаран эхэнэр эрдэмэй докторой нэрэ зэргэтэй, тиихэдэ 30 мянга шахуу эхэнэр эрдэмэй кандидадууд болонхой. 800 шахуу эхэнэр академигүүд, академинүүдэй үнэтэ гэшүүд, гэшүүд-корреспондентнүүд, профессорнүүд юм.

ҮЙЛЭДБЭРИИН ШУХАЛА ҺАЛБАРИДА

Уласхоорондын эхэнэрнүүдэй үдэрые манай районой эхэнэр ажалшад бэлэг сэлэгтэйгээр угтаба.

Онохойн модоной комбинадай эхэнэрнүүд (хүдэлмэришэдэйнь 70 процент эхэнэр юм) ехэ дэбжэлтэтэйгээр хүдэлжэ байнхай. Эдэнэй олонхинь үйлэдбэриин шухала һалбарида—мастераар, десятнигаар, бригадираар хүдэлжэ байдаг. Комбинадай эрхим мастер Е. А. Карракс, Е. В. Афанасьева Загарайн аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй депутадаар һунгагдаба. Десятнигаар хүдэлдэг Т. В. Иноземцева эхэнэрэй соведэй түрүүлэгшэ болонхой.

Комбинадай бүхы эхэнэрнүүд коммунис ажалай нэрэ зэргын түлөө мүрысөөндэ оронхой. 60 эхэнэрэй хүдэлдэг амһарта хэдэг цехтэ коммунис ажалай нэрэ зэргэ олгогдоо. Энэ цех шэнэ шэнжэтэй үүсхэл эдэбхи гаргаһанаараа суурхана. Эндэ шэнэ ёһо гурим, шэнэ хүнэй коммунис шэнжэ маяг бии боложо байна. «Өөрөө мэдэһэн юумэндээ нүхэрөө һурга» гэһэн гуримаар эдэ ажалладаг юм. Эгээл энэ цехтэ нэгэ иимэ гайхамшагта үүсхэл мүндэлөө—неделиин зургаан үдэр соо түсэбөө, долоодохи үдэртэнь уялгаяа дүүргэхын түлөө хүдэлдэг болонхой. Цехэй хүдэлмэришэдһөө ороһон мүнгөөр тусхай жаса байгуулба. Энэ жасаһаа ниитын хэрэглэмжэдэ телевизор, сервант, хоёр электросамовар, ханын часуудые, 500 номтой библиотекэ худалдажа абаа юм. Энэл жасаһаа коллективайнгаа гэшүүдтэ туһаламжа үзүүлдэг, шан үгэдэг гуримтай.

Бэе бэедээ һайнаар хандаха, анхарал оролдолго гаргаха, нүхэр ёһоной туһаламжа үзүүлэн ажаллахада ехэ һайн байһаниинь элирээ. Эдэ бүгэдын ашаар цехэй коллектив һара бүри түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэ, ехэ хэмжээнэй продукци түсэбһөө гадуур үгэнэ.

Лидия Григорьевна Кошурникова, Галина Владимировна Титенко гэгшэдэй бригаданuудта коммунис ажалай нэрэ зэргэ олгогдонхой. Эдэ коллективүүдэй эхэнэрнүүд ажалдаа амжалта туйлахатаяа хамта ниитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Эрхим десятник Т. В. Иноземцева 3-дахи участогай эхэнэрэй соведэй түрүүлэгшээр хүдэлдэг. Шпалозаводой хүдэлмэришэн Е. Б. Сультумова үдэр бүриингөө нормо 110—115 процент дүүргэжэ ябадаг, мүнөө аймагай Соведэй депутадаар һунгагдаа. Иимэ жэшээнүүдые тоолохо болоо һаа олон байха.

Үйлэдбэриин участок бүхэндэ эхэнэрэй совет байгуулагдаад хүдэлжэ байдаг. Хамтадаа иимэ юһэн совет бии. Эхэнэрэй соведүүд коллективтээ элүүр энхэ байдалай түлөө, үйлэдбэри дээрэ ариг сэбэрые сахюулгын түлөө тэмсэдэг, хүмүүжүүлгын ехэ хүдэлмэри ябуулдаг байна. Нүхэд Дугаржапова, Васильева болон бусад эхэнэрэй соведэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Кокэтэй гэдэг модо бэлэдхэлэй пунктын партийна организацида эхэнэрэйнь совет ехэ туһа хүргэдэг юм. Нүхэр Квашнинагай ударидадаг эндэхи совет ниитын ажалда олон эхэнэрые хабаадуулан, тосхоноо болбосон түхэлтэй болгожо байнхай. Эдэнэр тосхоноо сэбэрлээ, ногоорuулха хүдэлмэри ябуулаа, уран һайханай бүлгэм эмхидхээд, дүтын нютагуудаар ябажа, концерт харуулдаг болоо. Эндэ һая эхэнэрэй соведэй эмхидхэһэн һонин үдэшэ үнгэргэгдэбэ. Коммунизм байгуулгада ахамад үетэнэй дүүргэдэг үүргэ тухай элидхэл хэһэнэй һүүлээр концерт, наада табяа. Удха түгэлдэрөөр үнгэрһэн энэ үдэшэдэ хабаадагшад эхэнэрнүүдтэ баясхалан хүргэбэ. Мүн эндэхи эхэнэрэй совет столовын, пекарниин хүдэлмэриие хинан шалгадаг, хамтын байра, клубые гуримтай байлгадаг юм.

Хандагатайн леспромхозой үйлэдбэриин харюусалгатай газар болохо доодо складые инженер эхэнэр Елизавета Ильинична Горяинова, технорук Розалия Максимовна Пестерева гэгшэд хүтэлбэрилдэг. Түс склад февраль һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргээд, 890 кубометр модо түсэбһөө гадуур үгэһэн байна. Эдэнэр коммунис ажалай нэрэ зэргын түлөө тэмсэжэ байдаг. Һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргэдэг эхэнэр ажалшадые тоолохо болоо һаа, Онохойн модоной комбинатта олон. Эдэнэр ажал хүдэлмэридөө амжалта туйлахаһаа гадна, ниитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаададаг гуримтай.

Загарай тосхондохи эхэнэрэй совет (түрүүлэгшэнь нүхэр Емельянова) хүдэлмэреэ улам һайжаруулжа байна. КПСС-эй ЦК-гай ноябриин Пленумэй табиһан ехэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ эхэнэр ажалшад эдэбхитэйгээр хабаадаха, бүхы һалбарида эдэбхитэйгээр ажаллаха ёһотой. Гэбэшье манай ажалда ехэ дутагдал бии байһаар. Худалдаа наймаанай, ажаһуудалай эрилтэ хангадаг, соёл культурын эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ дутагдалнууд тохёолдоһоор. Энэ үбэлдөө Загарай тосхондохи эхэнэрэй совет магазинууд болон банниин хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээ абаа, эхэнэрэй соведэй гэшүүн, сельпогой түрүүлэгшээр хүдэлжэ байһан нүхэр Лысенко гээгдэнги магазинда өөрөө ошожо хүдэлөөд, ажалыень һайжаруулаа.

Үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эхэнэрэй совет ехэ туһаламжа үзүүлдэг гээшэ. Эхэнэрэй соведэй гэшүүд муугаар һурадаг үхибүүдэй гэр бүлэдэ Загарайн дунда һургуулиин багшанартай хамта ошожо хүдэлмэри ябуулдаг. Үнинэй багша Мария Петровна Андреева, врач О. А. Бохина, гэрэй эзэн эхэнэр Н. Б. Гыпылова гэгшэд үрэ ехэтэй ажал ябуулжа байдаг. Улаан-Үдэ городой Советскэ районой эхэнэрнүүдэй жэшээгээр эндэхи эхэнэрнүүд үдэшын сагта үйлсөөр ябажа, үхибүүдые харадаг гуримтай.

Мүн архи ууха ябадалтай эрид шууд тэмсэдэг, айлнуудаар ябадаг, муу ааша гаргадаг эхэнэр, эрэ хүнүүдые эхэнэрэйнгээ совет дээрэ табижа хэлсэдэг юм.

Энэ жэлэй январь, февраль һаранuудта районой предприятинуудаар эхэнэрэй суглаанууд үнгэргэгдөө. Энээн дээрэ КПСС-эй ЦК-гай ноябриин Пленумэй табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ эхэнэрнүүдэй хабаадалга тухай асуудал хаа хаанагүй зүбшэн хэлсээд, шэнэ уялгануудые абаһан байна. Эдэнээ бэелүүлэн, эхэнэр ажалшад алишье тээшээ тэгшэ—ажалдаа, ниитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадажа байна.

Н. ШАМИНА,
Загарайн районой эхэнэрэй соведэй түрүүлэгшэ.

Поэтессын шэнэ шүлэгүүд

Цырен-Дулма Дондокова һүүлэй үедэ «Байгалай басаган» гэжэ таба мянгаад мүртэй поэмэ бэшэжэ дүүргээ. Энэ поэмэнь ород хэлэн дээрэ Москвада хэблэгдэжэ байнхай. Ц. Дондокова уянгата хэдэн шүлэгүүдые бэшээ юм. Уласхоорондын эхэнэрнүүдэй үдэртэй дашарамдуулан, тэдэ шүлэгүүдэйнь хоёрые уншагшадтаа дурадхахамнай.

Һайханиинь досоогоо...

Сэсэгэй үнгэ
Сэлмэг таладаа
һайхан агша.
Сэнхир тэнгэриин
Һолонгоһоо үлүү
һайхан агша.
Сэдьхэл ухаан
Тунгалаг байхадаа
һайхан агша.
Сэлмэг нарэнай
Туяаһаа хурса
һайхан агша.
Сэсэгэй һайхан
Үндэһэнэйнгөө шэмээр
иимэл даа.
Сэдьхэлэй һайхан
Бодолойнгоо хүсөөр
иимэл даа.
Үрэжэлтэ үндэһэндэ
Үнгэ хэрэгтэй
бэшэл.
Гүн ухаанда
Гоё хэрэгтэй
бэшэл.
Сэсэгэй һайхан
Газаагаа байхадаа
һайхан лэ.
Сэдьхэлэй һайхан
Досоогоо байхадаа
һайхан лэ.

ХҮСЭЛ

Һөөргөө залуухан
Басаган болоо һаа,
Шүрбэһэш томохогүй,
Шүлэгшье бэшэхэгүй,
Тэнгэриин хүүхэн болоод,
Тэшхүү бороотой һүни
Сахилгаанай хоорондуур
Самолёдоо хотолуулаад,
Абяагаараа —
Алтан дэлхэй харбажа,
Аляагаараа —
Амраг шамайгаа даллажа,
Орой дээрэш
Одод шэнги зураганаха һэм.
Сээжэ дээрэш
Сэлмэг нарандал ялаганаха
һэм.

Гильбэрэй «Коммунизм» колхозой элитэ огородшон Цыренжап Санжиевна Пурбуева эрхим ажалаараа суурхаһаар үнинэй. Энэ түрүү эхэнэрые Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин парткомой гэшүүнээр һунгаа.

А. НАГАСЛАЕВАЙ фото.

...МЭ МҮНГЭШЭ ...ДАРХАН БИИ

..., Энэмнай Захаа... ...һайхан тала... ...нь нагэн, юм... ...хэлэй саада тээ ...дай хэжэ яба... ...баатарнууд түрэл ...ндаа шанагаяа ...үүхэ домогтой. ...атынь яба яба... ...оһон гээд ту... ...түүхээр һонир... ...шэд удхалан хөө... Бархагар үндэр ха... ...эн зүг тээһээ ху... нютагта «Ком... ...оз оршодог. Эндэ ...уу мори, хадын ...бүр тайга соогуур ...дүүлин ябаха колхоздо гэшүүн боложо ороһоор Долгор Доржиевна арба гаран жэлэй туршада һаалишанаар хүдэлөө. «Дүрбэн галуун дүүеэд ерэбэ — дүлэтэ мэргэн тодоод абаба» гээд буряад зоной хэлсэдэгээр, энэ уран нарин дарханай уян шамбай гарнууд һү дүүесэ һаажа байха.

Мүн Федор нүхэрыньшье баһал һонирхолтой намтартай. Великие Луки гэдэг газарта 1943 ондо немец фашистнуудтай хам орожо дайлалдаад, бомбодо дайрагдажа, үрөөһэн хүлөө тайруулаа һэн. Теэд энэ эрэлхэг хүн ганса хүлтэй болоошье һаа, армиин албанай һүүлээр арбаад жэлдэ шофероор хүдэлөө. Санагаһаа ха...

...шье шоно арьяа... ...үүхагүй зүрхэтэй ...үдые, хони, ямаа, ... үсхэбэрилэн оло... ...мэй эрхим хүнүүд жуу тээшэ холохон ошоходонь, зарим хуулинша милиционернүүд зорюута байлгажа, тусхай зүбшөөлөөр үгтэһэн шоферойнь эрхые ороймдонь абаха гээдшье ядаһан юм.

...совет эхэнэрнүү... ...рөөр дашарамдуу... ...эрнүүдэй дунда... гараһан мүнгэшэ ...Долгор Доржиевна ... зүрхэнэй халуун ...гшадтаа дуулгаха ...үб гэхэдэ, Буряа... ...ын, Эрхүүгэй, ...ай дундаһаа элир... ...уран нарин Долгор ...г унинэйл суур... Дубсан дарханай ...Долгор Доржиев... ...гаража ябахадаа, ... буряад гоёолто, ...абаяа дахаад дар... ...түүхэтэй. Мүнгэн ... тобшо, хэтэ, са... ...ргүүр, алтан бэ... ...он бусадые ню... ...уран һайханаар ... Гадна бүһэтэй... ...ойрондоо хэдэт ...эргэ, һандали гэ... ...э бүтээдэг. Бул... ...гартань барюулаа ...нарин маяг, ту... ...бод, хадажа угэ...

Мүнөө үбгэ һамган хоёр сугтаа тэн тэрээн дархалжа, гоё гэгшын модон гэр барижархинхай. Үри хүүгэдээршье ядаагүй. Аша басаганиинь гурба наһанайнгаа шарай хараад ябана даа. Долгор Доржиевна алта мүнгэ хайлуулжа, гоё һайхан һиилүүр угалзатай зүүдхэлнүүдые охитойгоор дабтан, шудхан бүтээхэһээ гадна, эмшэ урин гартай юм. Хэрбээ малай түрэжэ ядажа байгаа һаань, дүршэлтэй бэрхэ хирургдэл шадамараар, залан гаргажархидаг.

Буряад арадайнгаа уран нарин, онсо бэлигтэй дархан Долгор Доржиевна Логиноватай һаяхан уулзажа хөөрэлдөө һэм. «Совет һайхан үедэ энэ эхэнэр түрэһэн байгаа һаа, уран нарин дарханай талаар эрдэмтын нэрэ зэргэдэ үнил хүртэһэн байха һэн бээз» гээд һанаа бэлэйб даа. **Зураг дээрэ:** Долгор Доржиевна һая дархалжа дүүргэһэн мүнгэн хутагаяа үбгэжөөлдөө, хайрата аша басагандаа, бэридээ үзүүлжэ байна.

«Улаан Санага» ...

Д. Чимитов.

Хонишон депутат

Аха голой үбэлдөө хүрэдэггүй «хара уһан»—харзаһаа сагаан манан бүшмэгтэн бааяжа, шэмэрүүн шанга хүйтэндэ шэнэһэн модоной гэшүүһэн эндэ тэндэ тас-няс гээд, хаа-яа хухаран хиидэнэ... Эгээл иимэ болобошье, хадын үбэртэ һүрэг хонидые адуулжа ябаһан арюун сэлмэгхэн шарайтай Елена Хаптагаевае харахалта.

Тэрэ хонишоноор 5-6 жэл соо хүдэлнэ. Теэд иимэ ажалда орохоб гэжэ анха түрүүн һанаагүй бэлэй. «Һүрэг олон хонидоо артелиин гэшүүд намда хэзээдэшье найдажа даалгахагүйл» гээд сэдьхэдэг һэн.

...Нэгэтэ комсомол-залуушуулай суглаанда уригдаба. «Ямар аргаар «Улаан Аха» колхозоо улам болбосон түхэлтэй болгохобибди. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо шэнэ клуб, библиотекэ, магазин гэхэ мэтэ бүлта бии ха юм... Хожомдожол ябанабди. Урдандаа хүдэлһэн хүтэлбэрилэгшэднай бираагүй хаш даа» гэһэн шүүмжэлэл суглаан дээрэ тобойсо гараа һэн.

Тэрэ үедэ Елена һаяхан лэ комсомолдо ороһон ябаа. «Юун гэжэ хүнэй урдаһаа асуухабиб даа, аягүй юумэшье боложо магад» гээд лэ, хэлэхэ гэһэн юумэеэ хэлэнэйнгээ үзүүртэ асараад лэ, «байза, үшөө хүлеэхэмни гү даа» гээд лэ түбэгшөөдэг, түдэгэсэдэг һэн.

«Бодолгүй юумэ амалаа һаа, аягүй байдалда орохолши» гээд нүхэдтөө сэхэ хэлэдэг һэн. Тиигэбэшье, аха заха нүхэдэйнгөө заабари захяа ой ухаандаа бүхөөр хадагалжа ябадаг бэлэй.

—Суглаан дээрэ ехэ зүб хөөрэлдөөн болобо. Шэнэ һайн клуб, гэр байра өөрөө бүтэхэгүй, мүнгэ зөөри хэрэгтэй. Тэрэниие олохо арга —мяха, тоһо, нооһо ехээр лэ абаха ябадал болоно.

Гэбэшье, зарим залуушуул ажалдаа хайша хэрэгээр хандана. Хэрбээ хамтаараа хам орожо хүдэлөө һаа, ямар ехэ юумэ бүтээхэ байгаабибди,—гээд Елена Аюшеевна доторoo шэбшэн, нүхэдтөө сэхэ хэлээ һэн.

Тиигээд лэ эсэсэй эсэстэ Елена хонишон болоо һэн... Гэбэшье, һанаһан хүсэһэнөө гансата бэелүүлхэ аргагүй байба. Ехэ мяха тушааха, ехэ нооһо хайшалха гэхэдэ, хонидынь жэжэ бэетэй, шэрүүн аад, бага нооһотой, амидынь шэгнүүр оройдоол 35—40 килограмм, нооһониинь толгой бүриһөө—миил 400 грамм. Олонхидынь туранхай тулюур. Нэн түрүүн хонидой үүлтэр һайжаруулха тухай асуудал правлениин урда табиба... Уданшьегүй советскэ меринос болон алтайн үүлтэрэй хусанууд асарагдаа һэн.

Елена үнинэй хонишон Һама-Сырен Хайдаковна Мунконоватай ходо зүбшэлдэдэг болобо. Түрэлхиин һүбэлгэн бэрхэ һэн тула, дүй дуршал ехэтэй нүхэрэйнтөө хэлэһэн үгэ бүхэниие сээжэ сэдьхэлдээ бүхөөр хадуун абадаг һэн. Үдэр бүри үбэрэй шулуунда хэды шэнээн гутал хүбсаһаа һандаагаа гэхэбибди. Ехэл оролдожо, хонидоо адуулаа.

«Хонид, хонид... хонидоол һайнаар хаража, ехэ мяха абадаг, нооһо хайшалдаг болоо һаа, колхознайшье баяжаха, өөһэдөөшье элбэг дэлбэгээр ажаһуухабди» гээд шэбшэдэг һэн.

Теэд хойто жэлнүүдтэнь ехээр оролдожо ажаллаһанайнь үрэ дүнгүүд харагдажа эхилээ һэн. Жэшээнь, 1961 ондо зуун эхэ хонин бүриһөө 117 хурьга абажа түлжүүлээ бэлэй. Тэрэнэй удаадахи жэл зууһаа зууе абаад байшоо. Энэньшье заахан шалтагаантай «сухарилта» байгаа юм. Хэнзэ хурьгад дан жэжэ хонид болоно гэжэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэд тодоруулаа һэн. Тэрэншье зүйтэй юм ааб даа. Гэбэшье, жэл бүри 250 хонидһоо толгой бүриин 1,8—2 килограмм нооһо хайшалжа, колхозойнгоо түсэб 120 процент хүрэтэр дүүргэлсээ.

Юрэдөө ажаглахада, Елена Аюшеевна ходол сүлөөгүй, үүрэй сайхаһаа эхилээд, һүниин 12 час болотор газаагаа хурьга, хонидойнгоо хойноһоо ябажа, үбдэг дээрээ хүсэд һуужа амархашье сүлөөгүйгөөр ажалладаг. Һүниндөө түрэхэ хонидтоо һанаагаа зобожо дежурладаг, хотон гэр хоёройнгоо хоорондо ябаһааршье үүр сайлтаһан ушарнууд али олон байха.

Үглөөнэй үүрээр божожо, хурьгадаа ехэ багаарнь ондо ондоо клеткэнүүд соо һалгаадаг. Үдэртөө гурба дахин уһалдаг. Эртээр гараһан, томожоһон хурьгадаа газаа гаргажа эдеэллэдэг. Хоёр-гурбан һара болоһон хурьгадынь ами амяараа бэлшээридэ хабартаа гарадаг. Хурьгалха болоһон хонид бэлшээгдэнгүй, газаа байжа үбһэ эдинэ.

Сүлөөтэй сагтаа Елена Аюшеевна ном уншадаг, мэргэжэлээ дээшэлүүлхын хойноһоо оролдодог. Партиин гаргаһан шиидхэбэринүүдтэй заатагүй танилсаһан лэ байдаг. Бэрхэ һүбэлгэн хүн тээшэ иигэжэ алишье юумэеэ хэжэ үрдинэ ха юм даа. Иигэжэ эрмэлзэһэнэй эсэстэ Елена Аюшеевна түрүү хонишодой зэргэдэ жагсаа һэн. Уданшьегүй коммунис партиин гэшүүндэ абтаха золтой байба.

Тиин бүришье ехээр урмашажа, улам шударгыгаар ажаллажа оробо. Баһал үнөөхи хонид, хонид, хонид... Техник-үрэжүүлэгшын мэргэжэл шудалба. Өөрынгөө хонидые бултыень искусственнаар үрэжүүлдэг болобо. Мүн хүршэ отарануудташье ошожо туһалдаг. Мүнөө үбэлжэлтые хараад үзэел даа. Үбһэ тэжээлээ гамтайгаар гаргашалдаг, бэлшээриеэшье зүбөөр хэрэглэдэг байна. Һалхи шуурагатай хүйтэн үдэрнүүдтэ хонидоо хада гүбээгэй хонхор, хотогороор адуулжа ябагшал даа. Хонидынь хүсэеэ заашье буураагүй. Хурьгадшье нүхэр Хаптагаевагай отарада ехэ һайнаар абтажа байнхай.

— Тэжээл бага, дутамаг. Эртэ үбһөөр дуталданабди, зелёнко яахадаа таринагүйбибди,—гэжэ правлениинхидтэ хандажа байгаа бэлэй.

Тиин колхозойнгоо туһаламжаар үнгэрэгшэ хабартаа 30—40 га газар хахалжа, зелёнко ургуулаа, наг шэбхэшье ехээр адхажа, элбэг дэлбэг ургаса хуряаба. Аха соогоо Бэлэгшэбэйн хонишод үбһэ тэжээлээр эгээл баян.

Мүн нүхэдыньшье Еленын оролдосото ажалһаа үльгэр жэшээ абадаг. Хани нүхэрынь Татьяна Доржиева холбоо гэртэ хаяа хадхажа һуудаг. Тэрэ үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 105 хурьга бүрин бүтэнөөр абажа тэнжээгээд, баһал Түнхэн соогоо түрүү хонишодой тоодо оронхой. Мүн бусадшье нүхэдынь даалгабарита уялгануудаа эрхим һайнаар дүүргэхын хойноһоо оролдодог.

—Хонин ажалһаа колхоздо ехэхэн олзо ородог боложо байна. Иигэһээр клуб, культбазануудые, мүн бусад шэнэ барилгануудые үргэнөөр эрхилдэг болохомнай ёһотой, —гэжэ нүхэр Хаптагаева мүнөө ехэл сэдьхэлээ ханангяар хэлэдэг болонхой. Иигэжэ Елена Аюшеевна өөрынгөө һанаһан хүсэһэниие айхабтар ехэ оролдосын аша үрөөр бодото дээрэнь бэелүүлбэ гээшэ ха.

Һаяхан мартын 3-да боложо үнгэрһэн һунгалтануудта нүхэр Хаптагаева Буряадай АССР-эй засагай дээдэ зургаанда Ахын ажалшадай зүгһөө дэбжүүлэгдэн һунгагдаба. Иигэжэ ажалдаа шалгарһан, арадайнгаа аша туһада алба хэхын хойноһоо оролдодог эрхим нүхэднай дээдын ехэ этигэл найдабарида хүртэнэ бшуу даа.

—Ажаллаха, һайнаар лэ ажаллаха хэрэгтэй. Тиигэбэл, хэрэг бүтэхэ байха,—гэжэ Елена Аюшеевна айхабтар баяртайгаар үгэлэн хөөрэн һуугаа бэлэй.

Эрхим хонишон, засагай дээдын зурганай депутат нүхэр Хаптагаевае эхэнэрнүүдэй уласхоорондын һайндэрөөр амаршалха зуураа, ажал хүдэлмэридэнь бүри ехэ, бүри һайхан амжалта хүсэнэбди.

Д. ДУГАРОВ.

Түнхэнэй үйлэдбэриин управлениин Саяанай совхозой Лубсан Дулжиевай даадаг отарын хонишод түл һайнаар абажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: энэ отарын хонишон Ханда Маланова хонидтоо хоол үгэжэ байна.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Энэ гэр—эмнэлгын газар

Гэр бүхэнэй өөрын номертой байдаг дээрэhээнь тэрэ номероор хэрэгтэй газараа олодогбди. Улаан-Үдэ хотын Куйбышевай нэрэмжэтэ гудамжын 18-дахи гэрэй адресаар республикынгаа ниислэлэй медицинын үшөө нэгэ ехэ эмхи зургаание олохо болонобди.

Тус байшан удаан саг соо шэнэдхэгдэн, хоёр дабхар болгогдон нэмээгдэhэнэйнгээ hүүлдэ архитектурна hайхан түхэлтэй болгогдобо. Эндэ физиотерапевтын поликлиникэ. Поликлиникэ шэнээр нээгдэшоо бэшэ, харин байгуулагдаhаар 25 жэл болоhон түүхэтэй. Тэрэ үдэрөө мүнөө мартын 8-да тэмдэглэхээр эндэхи эхэнэрнүүд бэлэдхэлтэй.

Физиотерапевтын поликлиникэ hэльбэгдэн шэнэдхэгдэжэ, ехэ болгогдоhон байрадаа дахин орожо, мартын 6-да газаа үүдэеэ нээбэ. Байшангай дээдэ, доодо дабхарнуудта орон сасуу сад гуулин хажатай түхэреэн томо абажурнуудай лампочканууд алтан гэрэлээ сасаруулан, hаруул туяа татуулна. Аргалалгада ерэhэн хүнүүдэй амарха, хүлеэхэ зал соо зөөлэхэн диванууд табяатай, айлшадай hуухые хүлеэhэднэл сүлөөхэн.

Зуутаад шахуу метр ута коридорой хажуу үүдэнүүд дээгүүр номернууд, гаршагууд хадаатай. Уhаар аргалдаг кабинет, дүрбэн камертай ваннын кабинет, парафинаар аргалалгын кабинет, шабараар шабажа аргалалгын кабинет, шабараар аргалдаг электрофорес, рентгено-терапиин, рентген эпиляциин болон бусад кабинедүүд тэндэ хүдэлнэ. Эдэ кабинедүүд урдань байгаагүй, шэнээр абтаhан аргалалгын түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай.

Физиотерапевтын отделенидэ микроволново диатремиин аппарат, классическа электродиагностикын, богони ультрафеолетовэ туяагаар гэрэлтүүлдэг групповой аппарат, углекислэ ванна, уhа сүршүүлдэг углекислэ кафедра, мүн рентгенологиин отделенидэнь бэеэ бүхы талаhаань рентген зураг дээрэ нэгэ доро буулгаха аппарат болон бусад тодхогдонхой.

— Поликлиникэмнай саашадаа канализацитай болоод байхадаа үбшэнтэние Хираан гү, али бэшэ газарнуудта аргалалгада эльгээхэеэ болижо, эндээ аргалдаг болохо,— гэжэ поликлиникын физиотерапевтын отделениие даагша врач В. Н. Илькова хөөрэнэ.

Поликлиникын дэргэдэ эмнэлгын физкультурын кабинет нээгдэбэ. Тэрэ кабинет эбэрhэн, бэртэhэн гэхэ зэргын үбшэнтэй хүнүүдтэ туhаламжа үзүүлхэ юм.

Арадай элүүрые хамгаалгада гүрэн айхабтар ехэ мүнгэн зөөри hомолно. Поликлиникын шэнэ түхеэрэлгэ, элдэб хэрэгсэлэй зүйл—мебель гэхэ мэтые абалгада гүрэн 47 мянган түхэриг гаргашалаа. Энэ хадаа арад зоной элүүр энхэ байдалай түлөө манай түрэл парти, Совет правительствын хандуулhан анхарал мүн.

Поликлиникэ соо шэнэ гоё улаан булангай амаралгын таhалгануудые харанабди.

Физиотерапевтын отделени анха нээхэ хүдэлмэри эмхидхэлсэhэн В. Н. Илькова, медицинскэ сестранар Н. И. Бенина, Т. И. Калащникова, К. М. Ширых болон бусад поликлиникын тогтохоhоо хойшо шахуу хүдэлмэрилhэн намтартай. Эдэнэр эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын hайндэр—мартын 8-ниие шэнэ поликлиникэдээ угтан, шэнэ хүсөөр ажаллажа эхилбэ.

— Урдань оройдоо 30 гаран медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдтэй байhан манай поликлиникэдэ мүнөө 135 хүн хүдэлнэ. Энэ хадаа поликлиникымнай үргэдэhэниие, арад зондо үзүүлэгдэхэ медицинскэ туhаламжын ехэ болоhониие гэршэлнэ,—гэжэ тус поликлиникын главна врач Любовь Владимировна Боксер хөөрэнэ.

Н. Цыбенов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын физиотерапевтын поликлиникын байшан. 2. Буряадай АССР-эй габьяата врач В. Н. Илькова «КУФ» гэжэ шэнэ аппарадаар үбшэнтэние аргалжа байна. 3. Диагностическа рентгенэй техник П. Т. Трутень ажалдаа.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

„Байгал" журналай 1-дэхи номер

Буряадай АССР-эй уран зохёолшодой Союзай, Культурын министерствын үмэнэhөө хэблэгдэдэг «Байгал» гэжэ уран зохёолой, ниитэ улас түрын журналай 1963 оной 1-дэхи номер буряад хэлэн дээрэ барлагдан, хэблэлhээ гараба.

Журналай энэ номерто «Бодото байдал харуулhан бэлиг түгэлдэр зохёолой түлөө» гэhэн түрүү бэшэг республикын уран зохёолшодой ээлжээтэ съезддэ зорюулагдаhан байна. «Үбгэн коммунистын үгэ» гэжэ **Цэдэн Галсановай** шүлэг, «Үргэн талын замууд» гэжэ **Ц-Ж. Жимбиевэй** романай үргэлжэлэл, «Ойхоной дэбтэрhээ» гэжэ **Д. Дамбаевай** шүлэгүүд, «Долтор hанагдаха нүхэр», «Зунай үдэшэлэн» гэжэ **Ц. Шагжинай** рассказууд, «Буряадайнгаа ханинарта» гэhэн **Ю. Ряшенцевэй** шүлэгүүд номерой түрүүшын хуудаhануудта толилогдобо.

Совет Армиин 45 жэлэй ойе угтуулан **Зэгбэ Гомбожабайн** «Эхэ» гэжэ поэмын бүлэгүүд, «Гайхалтай туhа» гэжэ **Г. Балзовскиин** статья, Шэнэ Монгол дуунууд, «Түүхэ ба мүнөө үе» гэжэ **В. Найдаковой** Буряадай уран зохёолшодой IV съезддэ зорюулжа бэшэhэн хоёрдохи статьянь энэ номерто оруулагдаа.

Тэрэшэлэн уран зохёолшодой hанал бодолнууд, залуу зохёолшодой шүлэгүүд болон бусад зүйлнүүд журналда толилогдоhон байна.

Хүршэнэртэйгөө тулалдахань

Зүүн Сибириин технологическа, Буряадай хүдөө ажахын институдуудайхидай хоорондо шатараар мүрысөөн болобо. Мүрысөөндэ эрхимлэгшэдынь мартын 25-да Улаан-Үдэ городто зарлагдаха зонын мүрысөөндэ хабаадалсаха эрхэ олохо юм. Хүдөө ажахын институдай нэрэ солые шатаршад Мункоев, Сампилов, Гармаев, Мамилов, Данчинов, Гармаева, технологическа институдай — Власов, Самарин, Шадрин, Хабухаев, Манжигеев, Данчинова гэгшэд хамгаалаа. Эдэнэрэй дунда хэдэн часай туршада шанга тулалдаан болоо. Шадринтай наадаhан залуу шатаршан Гармаев hайнаар наадабашье, тэнсэхэ партидаа шүүгдэшэhэниинь халагламаар. Мамилов Хабухаевта, Манжигеев Данчиновта, Данчинова Гармаевада шүүгдэжэ, нааданай тоо 2:2 болоно. Удаадахи хюлгэнүүд дээрэ наадаhан Власов Мункоев, Сампилов Самарин гэгшэд тэнсэжэ, 3:3 тоотойгоор наадан дүүрэе. Тиигэжэ хүдөө ажахын институдай команда зонын шатаршадтай наадаха эрхэ олобо. Эндэ Красноярск, Эрхүү, Барнаул, Шэтэ городуудай команданууд ерэжэ наадахаар хүлеэгдэнэ.

А. Михайлов.

САhАНАЙ ХАЙЛАХАhАА УРИД

Хабарай урин дулаан үдэрнүүд эхилжэ, хаа хаанагүй саhан хайлажа эхилбэ. Саhанай дууhахаhаа урид hэмбаашалжа абаха гэhэндэл, городоймнай hургуулинуудай дунда санаар мүрысөөн үнгэргэгдөө. 500 гаран hурагшадай дундаhаа 20-дохи hургуулиин басагад Люба Таракановская, Галя Санданова, Наташа Хомякова, хүбүүд Анатолий Рудых, Валентин Крылов гэгшэд эрхимлээ.

***

Республикын хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэд санаар хоорондоо мүрысөө. Эндэ Горюнов, Колмаков, Ерикалов, Матвеев, эхэнэрнүүд coohoo Аня Лушина эрхимлэhэн байна.

А. Игумнов.

Ажаллажа байгаад hура...

РСФСР-эй Гэгээрэлэй министерствын...

МОСКВА, мартын 4. (ТАСС-ай корр.). Найман жэлэй hургуулиин курсые түргэнөөр дүүргэжэ гараха хүдэлмэришэн болон хүдөөгэй залуушуулай hургуулинуудай классуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые Россин Федерациин гэгээрэлэй министерствын коллеги хаража үзөөд, hайшаагаа. Туршахын тулада Россин Федерациин хэдэ хэдэн хизаарнууд болон областьнуудта 1960—1961 онуудай hуралсалай жэлдэ байгуулагдаhан эдэ классууд арадай гэгээрэлэй органуудай, олониитын, ажалшадай зүгhөө hайн сэгнэлтэ абаа. Эдэ классуудта орогшод hайнаар hурадаг, хэшээлhээ гээгдэдэггүй, тиихэдэ hурагшадай hургуулияа орхихо ябадал үсөөн үзэгдэдэг. Россин Федерациин 2000 гаран hургуулинуудта мүнөө үедэ шэнэ к... хэгдээ. Тэдэндэ 13... хүдэлмэришэд, алба... хознигууд hурана... хидынь—олон жэл... 25-hаа дээшэ наhа...

Найман жэлэ... курсые түргэнөөр ... суудтай hургуул... ерэхэ hуралсалай ... лика дотор бүри ол... жэ РСФСР-эй Гэгэ... терство шиидхээ. ... нуудта эхин hург... тэй, ажабайдалай ... шэлтэй болоhон, у... ажаллаhан хүнүү... Түргэнөөр hурахада... ман жэлэй hургуу... хад—гурбан жэлэй... дүүргэжэ шадаха б...

Хитадай Арадай Республика. Урдань мал аду... буи гэжэ арадай басаган Ван У- лянь (баруун тала... мүнөө уездын арадай комитедэй түрүүлэгшын орлог... тушаал эзэлжэ байна. Арад зониинь тэрэниие эл... дэг болонхой. Зураг дээрэ: Ван У- лянь нүхэдөөрөө ...

Синьхуа ТА...

Хилын саанаhаа

У ТАН: Буу зэбсэг хуряалга— мүнөө үе сагай шухала асуудал мүн

НЬЮ-ЙОРК, мартын 6. (ТАСС). Буу зэбсэг хуряалга тухай асуудал хадаа Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин болон бүхы дэлхэйн арадуудай урда байhан эгээн шухала асуудал болоо гэжэ ООН-ной Генеральна Секретарь У Тан мэдүүлбэ.

Экономическа клубай эмхидхэhэн сайлалган дээрэ үгэ хэлэhэн У Тан: буу зэбсэг хуряаха асуудал хадаа уг удхаараа бусад асуудалhаа шухала болоод байна гэжэ мэдүүлбэ. Буу зэбсэг бэлдэлгэдэ гаргашалагдадаг гарзань, багсаахада, жэлдээ 120 миллиард доллар болоно. Боложо магад шэнэ дайн хүн түрэлтэндэ харагдаа үзэгдөөгүй, аймшагтай ехэ аюул тохёолдуулха байха гэжэ У Тан тэмдэглэбэ.

Мүнөө бидэнэй урда байhан эгээн шухала асуудал гэхэдэ, али алишье талые хосоролдо хүргэхэ байhан дайн байлдаае болюулхын тулада ямар хэмжээ абахаб гэhэн асуудал болоно гэжэ ООН-ой Генеральна Секретарь хэлэбэ.

Ядерна зэбсэг туршалгые хорихо тушаа хэлсээн «мүнөө дээрээ урагшагүйгөөр ябуулагдажа байна» гэжэ У Тан мэдүүлбэ. «Бэе бэедээ буулта хэжэ, үгэеэ ойлголсожо» энэ асуудалые шиидхэхые, энэ хэлсээндэ хабаадагшадые уряалба. Мүнөөнэй хатуу шанга байдалда «эблэрхэ» гээшэ эгээн шухала болоод байна гэжэ У Тан хэлэбэ.

Социалис оронуудта эхэнэрнүүд... уласхоорондын hайндэрые тэмдэглэжэ...

ПРАГА

Чехословакиин эхэнэрнүүд олониитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Национальна Суглаанай болон Национальна Комитедүүдэй депутадуудай дүрбэнэйнь нэгэ хуби болодог. Гэгээрэлэй болон элүүрые хамгаалгын хүдэлмэрилэгшэдэй далан процентнь эхэнэрнүүд юм. Промышленностьда ба хүдөө ажахыда эхэнэрнүүд ехэ хүсэн боложо байдаг. ЧССР-эй эхэнэрнүүдэй тэгшэ эрхэтэй болоhонойнь, эхын байдалые hайжаруулхын тулада бүхы юумэнүүдэй хэгдэжэ байдагай ашаар иимэ hайн hайхан байдал хангагдаhан байна бшуу.

Чехословакида эхэнэрнүүдэй уласхоорондын hайндэр эхэнэрнүүдэй тэгшэ эрхын, тэдэнэй творческо ажалайнь болон жаргалта эхын hайндэр болгогдон тэмдэглэгдэдэг юм. Энэ жэлдэ Москвада болохо эхэнэрнүүдэй бүхэдэлхэйн конгрессто бэлэдхэл болгогдон энэ hайндэр тэмдэглэгдэжэ байна.

БУДАПЕШТ

Үсэгэлдэр Будапештдэ ниислэлэй эхэнэрнүүдэй комитедүүдэй эдэбхитэдэй уулзалган болобо.

«Эхэнэрнүүд XX зуун жэлдэ» гэhэн уласхоорондын фотовыставкэ эндэ нээгдэнхэй. Боршод областьдо элдэб кружогуудта болон хүдэлмэришэдэй академинүүдтэ эхэнэрнүүдэй хүдэлөөнэй түүхэ тушаа лекцинүүд үнгэргэгдэнэ.

ХАНОЙ

Вьетнамай эхэнэрнүүдэй урда үргэн харгы нээгдэжэ, олониитын ажабайдалай бүхы hалбаринуудта тэдэнэй хабаадалсаха, эрдэмдэ hураха бүхы арга боломжо хангагданхай. Ороной дээдэ болон техническэ hургуулинуудта эдир хүбүүдтэй хамта ерээдүйн эрдэмтэд, инженернүүд, врачнууд, багшанар болохо 6 мянган басагад мүнөө hуража байдаг. Мэнэ hаяшаг хүдэлмэришэд, таряашад ябаhан эхэнэрнүүд хүндэ, хүнгэн промышленностиин предприятинуудай олон цехүүдые, лабораторинуудые болон бригадануудые толгойлжо байдаг. Врачнуудай болон медицинын бусад хүдэлмэришэдэй 11 процентнь эхэнэрнүүд болодог. Гэгээрэлэй болон культурын ажалда, багсаахада, мүн тэды процент эхэнэрнүүд хүдэлмэрилдэг юм.

ПЕКИН

Хитадай эхэнэрнүүд Хитадай Арадай Республикын тэгшэ эрхэтэд, шэнэ ажабайдал байгуулгада эдэбхитэйгээр хабаадагшад болонхой. Эхэнэрнүүдэй инженер, врач, багша болоод ябадагынь шэнэ Хитад ороондо гайхалгүй болоо юм. 150 эхэнэрнүүд ороной засагай дээдэ органой—арадай түлөөлэгшэдэй Бүхы Хитадай Суглаанай депутадууд юм.

Хитадай эхэнэрнүүд эрэшүүлтэйгээ хамта өөhэдынгөө байгуулхы ажалаар социализм байгуулгын хэрэгтэ ехэ туhа нэмэри оруулжа байдаг. Бүд нэхэлгы... тиин хуушанай ... Шанхайда мянгаа... инженернүүд бол... ажалладаг. Арадай... хоhоо урда эндэ-и... женер гү, али ... юм.

Урдань Хитадай ... эхэнэрнүүд ямар... байгаа. КНР-эй ... нэрнүүд эрэшүү... эрхэтэй болгогдоh... шээнь, дотор Мон... райондо бүхы ка... лэгшэдэй зургаан... эхэнэрнүүд болон... гурска автономито... лэй турша соо 19... нууд, фармацевт... сестранүүд бэлдэг...

ЧССР-эй национальна суглаанай сесси

ПРАГА, мартын 6. (ТАСС). Мүнөөдэр Прагада ЧССР-эй национальна суглаанай 18-дахи сесси нээгдэбэ. Сессиин хэлсэхэ зүйлнүүдтэнь иимэ асуудалнууд оролсоно: арадай хиналта тухай правительствын гаргаhан хуулиин проект зүбшэн хэлсэлгэ; ЧССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр В. Давидай гадаадын политика тушаа асуудалнуудаар элидхэл; ЧССР-эй Верховно Суудэй түрүүлэгшые болон гэшүүдые hунгалга; арадай хиналтын ба статистикын центральна комиссинуудай гэшүүдые hунгалга.

hунгалтын дүн

БУХАРЕСТ, мартын 6. (ТАСС). Энэ жэлэй мартын 3-да городуудай болон хүдөө тосхонуудай арадай Соведүүдтэ болоhон hунгалтын дүн тухай Румыниин Арадай Республикын Гүрэнэй Совет мэдээсэл тунхаглаба.

hунгагшадай 99,97 процентнь дуугаа үгэлгэндэ хабаадалсаба. Арадай демократиин фронтын кандидадуудай түлөө—городуудаар hунгагшадай 99,73 процентнь, тосхонуудаар—hунгагшадай 99,43 процентнь дуугаа үгэhэн байна.

Хүлhэнэй сэрэг...

КАИР, мартын 6... нүүдэй мэдээсэhэ... имам байhан Эл... ла баригшад Дж... тадаа бэеэ туша... сэрэгэй командо... үсэгэлдэр мэдүү...

Бузар аа...

БАРУУН БЕР... (ТАСС). Баруун ... турист» гэжэ ... түлөөлэлгын зур... болоhон хойно б... хэбэ. Хорото аа... hэн тэhэрэлгэhээ ... ринэнүүд оройго... Мүн «Интурист... hан ойро дүты... нууд тэhэрбэ. Э... хабаадагшад тэры...

II. hАЙН ЭЗЭН

(Түгэсхэл. Эхиниинь 2-дохи нюурта)

шэлөөр баян үбгэд, хүгшэдтэй саг үргэлжын барисаатай. Конторо соо гү, али айлда аяга сайн забhарта тэрэнэй олон хүнтэй hүниин утые мэдэнгүй хөөрэлдэжэ hуудагынь нэгэтэ бэшэ. Зоной хүндые угтажа, hургаал зүбшөөл абаха—ямар ехэ баяр гээшэб!

Иимэ нэгэ хөөрэлдөөнэй үедэ ажахын тоосоон тушаа ехэ арсалдаан гараа hэн.

— Туршаад үзэхэдэ яаха hэм, үнэн байдал дээрээ хараад үзэел,— гэжэ хэн hэм даа зүбшөөгөө бэлэй. Тэрэ гэhээр 2 жэл шахуу болоо. Колхозой хонин ажал бүхыдөө ажахын тоосоондо оронхой, мүн hаалиин гүүртэнүүдтэшье шэнэ ёhoop хүдэлнэ. Олзогүй ондо орохон отара, гүүртэнүүд түрүүшээр бии hэн, мүнөө үгы шахуу. Шэнэ, түрүү юумые нэбтэрүүлхын, хүндэ хүшэр ажалые оньhожоруулхын, тиигэжэ ажалаа бүтээсэ ехэтэй болгохын хойноhоо оролдохо эрмэлзэлгые зоной дунда хүгжөөхэ, мүн энэ талаар өөрөөшье жэшээ харуулха ябадал хүтэлбэрилэгшын нангин уялга болонхой.

— Мүнөө манай үе сагта барга бүдүүлигээр ажалдаа хандахадаа, хамагай хойно ябахаш. hүүл барихагүйн тула эрдэм ухаанай, түрүү дүй дүршэлэй түйлалтануудhаа гээгдэжэ болохогүй.

Энэ Сандак Банзаровичай өөрынь үгэ. Иимэ эрилтэ колхозой ехэшье, багашье тушаалтанда тэрэ табидаг, мүн бүхы колхозникуудайнгаа анхаралые энээндэ хандуулдаг.

Колхозой ажал ехэ, ойрыншье, холыншье хараатай асуудалнууд олон. Эдэ бүгэдэhөө эгээл гол шухала hудаhыень олохо гээшэ хүтэлбэриин шадабари мүн. Тиимэ hудаhыень барихадаал, хамаг ажалаа альган дээрээ хараhан шэнги, хаана юу боложо байhыень баран мэдэжэ байхаш, мүн hайн хүтэлбэри үгэжэ шадахаш. Тиигээгүй hаа, үнөөхил хубхай хооhон захиралта гү, үгышье hаа, оройдоо буруу заабари болошохонь магадгүй. Иимэ гол hудалыень олохын тула ажахыгаа шэнжэлхэ, гүнзэгыгөөр мэдэжэ байха, хүн зонтойгоо үдэр бүриин холбоотой байха шухала. Үшөөтэйн түрүүлэгшэ энэ онол аргые хүсэд шудалаашьегүй hаа, түрүүшынгээ алхамуудые муу бэшээр хэжэ ябана.

Партиин Центральна Комитедэй ноябриин Пленум залуу хүтэлбэрилэгшын урда орёо олон асуудалнуудые табяа. Үйлэдбэри—гол шухала хэрэг. Энээндэ хамаг хүсэ шадалаа, эрдэм бэлигээ зорюулха хэрэгтэй. Теэд гансашье хүтэлбэрилхы тушаалтаниие энээндэ hургаха бэшэ, харин олониитэ зоной анхаралые хандуулха, тиин ажалшан бүхэнэй, колхозник бүхэнэй бүхы хүсэл оролдолгые элсүүлхэ болотдоно. Энэ талаар Краснодарай хизаарай Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин ажалшадай уряал ехэ туhа хүргөө. Мүнөө бүхы колхозникууд бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ оролсонхой. Теэд hанаагаа энээгээр дүүргэжэ болохогүйл.

— Арга боломжомнай ехэ. Тиибэшье тэрэмнай эли газарта хэбтэнэгүй, тархяа үбдэхэ хэрэгтэй, бэдэрхэ, олохо шухала. Энэ ганса хүнэй бэшэ, олоной зорилго гээшэ,—гэжэ Жаргалов баhал хүн зондоо найданхай.

Энэ найдабаринь харюулагдажа эхилээ. Мүнөө жэл ороохо тарян, илангаяа шэниисэ, кукуруза хэдэн дахин ехээр таригдаха, мүн малай ашаг шэмэ бүри ехээр абтаха, гүрэндэ тушаагдаха. Гадна ажалаа хэхэдээ хүнгэнөөр, үнэгүйгөөр хэхэ хэрэгтэй ха юм. Энэ талаар колхозой түрүү малшад hайн жэшээ харуулна. Гэбэл залуу малые шахан таргалуулха гүүртые даагша Цырендоржо Галсанов абаhан центнер мяханай өөрынь үнэ сэнгые 46—47 түхэригтэ хүргэhэн байна. Эгээл иимэhээнь колхозой хүтэлбэрилэгшэд, малшад энэ гүүртын айлшад хододоо болодог.

Артелиин гэшүүдэй ажаhуудалай эрилтэнүүд бага бэшэ асуудал, баhал харюу үгэхэ, шиидхэхэ, хэрэгтэй: заримандань туhаламжа хүргэхэ, нүгөөдэдэнь—зүбшэл, заабари үгэхэ, гурбадахидань—шанга эрилтэ табиха болгододог. Зүбшэлдэхэ, хөөрэлдэхэеэ тэдэнэр өөhэдөөшье ерэдэг, гэртээшье уридаг юм. Энээндэ саг хэрэгтэй. Тиимэ сагаа түрүүлэгшэ олоод лэ байдаг. Хүнэй эрилтэдэ анхарангүй гаража болохогүй.

— Заримашуул түрүүшээр хара аминайнгаа тухай хэлээшэ болоод, хэнэйшье толгойдо ороогүй, эгээл шухала юумые энеэдэн дундаа зорюута алдажархидаг лэ. Яажа тэрэниень шагнангүй, алад гарахабши. Энэнь эгээл үнэтэй, сэнтэй юумэниинь байжа байхал, энээнээл хэлэхээ hанажа, «шамтай, уулзаха, арба-табан үгэ андалдаха hэм» гэхэл,—гэжэ тэрэ энеэбхилнэ.—Хара аминай хэрэг мүнөө хойно оронхой. Хүн бүхэмнай хамтын ажал тухайгаа, заримдаа тэрэнээ хубиингаа хэрэгтэй зорюута холижо байгаад хэлэдэг юм. Тэрэнииень обёоржо шадахын тула hоноршог байха хэрэгтэй.

Ажахынгаа хүгжэлтые арба-табан жэлээр саана харахаhаа гадна, хүн зонойнгоо эгээл гүн сэдьхэлые танижа байха—иимэл даа совет хүтэлбэрилэгшын шэнжэ. Иимэл хадань тэрэниие «hайн эзэн» гэжэ зоной нэрлээшэнь зүб. Эзэн даа. Хамтын ажахые ударидахаар олон зонhоо абаhан түлөөлэлгэтэй эзэн. Олон зоной хүсөөр, олоной аша туhада—иимэ уг зорилготой эзэн.

Энэ түлөөлэлгэ хүнгэн бэшэ, бэрхэшээлнүүд ушараашье, үшөөшье олон ушарха. Теэд коммунист гээшэ тэдэниие дабаха, илаха, «тэмсэл минии жаргал» гэhэн уряатай ха юм.

Шэнэ жэлэй эхинhээ Үшөөтэйн ажахы урагшаа дабшалтынгаа хурдан мүртөө оронхой. Олон мянган толгой шэнэ түл абтажа, хонин hүрэгэй тоо олошорно. Мяха гүрэндэ тушааха түрүүшын кварталай түсэб үлүүлэн дүүргэгдээд, хоёрдохи кварталда амжалтатайгаар хүдэлхын үндэhэ hуури табигдаба. Хабарай тарилгада бэлэдхэл мүнөө түлэг дундаа. Бүри баян дэлгэр байдалай түлөө тэмсэл «үндэр хашаатан» гэжэ урдань шоглуулдаг энэ буряад нютагташье үнинэй дэлгэржэ, коммунизмы үерэй олон мянган hалаагай нэтэн болоо. Тэрэнэй эхиндэ түрүүлэгшэ Жаргалов шэнги нютагай коммунистнууд жагсанхай.

М. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефо...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ле... ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора—46-32, зам. ре... ответ. секретаря—27-37, отделов: партийной жиз... —24-74, сельского хозяйства—47-59, советско... и культуры, литературы и искусства—34-05, ... транспорта, информации—35-14, писем и рабсе... отдел переводов и корректорская—35-95, бух... Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министер... Бурятской АССР.

Н00368.

Редакт... Ц. Ц...